

2012RGW29 bijlage

Verslag Ruimtelijk Beleid 2010 - 2011

Gedeputeerde staten van de provincie Utrecht,
6 maart 2012

Inleiding	3
Beleid en wettelijke kaders	4
Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie.....	4
Omgevingsvergunning (WABO).....	6
AmvB Ruimte.....	7
Ruimtelijke Kwaliteit	8
Ruimtelijk Actieprogramma 2008 – 2011.....	8
Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit	14
Boven Provinciaal Ruimtelijk Beleid	18
NV Utrecht.....	18
Gebiedsagenda Utrecht 2009.....	19
Binnenstedelijke opgave.	20
Randstad 2040.....	20
Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR).....	21
Gebiedsgericht Ruimtelijk beleid	21
Het Groene Hart	21
Groot Mijdrecht Noord.....	22
Hart van de Heuvelrug.....	23
Ruimte voor de Lek.....	24
Nieuwe Hollandse Waterlinie.....	24
Food Valley	25
A12-zone Oudenrijn-Lunetten.....	25
Inpassingsplan Verbindingsweg Houten – A12 (Rijsburgerwegtracé)	26
Inpassingsplan Lange Vliet - IJsselwetering.....	27
Gemeentelijk Ruimtelijk beleid	28
Beoordeling en begeleiding van gemeentelijke ruimtelijke ontwikkelingen	28
Wet ruimtelijke ordening (Wro).....	29
Inpassingsplannen	30
Digitaliseringsplicht	30
Thematisch Ruimtelijk beleid	31
Bodem	31
Water.....	32
Wonen	33
Werken	36
Infrastructuur	38
Natuur en landbouw	39
Recreatie.....	42
Klimaat.....	43
Overleg	45
Commissie Ruimte, Groen en Water.....	45
Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL).....	46

Inleiding

Voor u ligt het Verslag Ruimtelijk Beleid over 2010-2011. Dit verslag kan gezien worden als een verantwoording van ons college van GS aan Provinciale Staten over het gevoerde ruimtelijk beleid in de provincie Utrecht. Daarnaast bevat dit verslag ook een beschrijving van ontwikkelingen waar ons college niet sturend in kon zijn maar die de moeite waard zijn te vermelden.

Het verslag over 2009 repte al over een kredietcrisis, en nu is duidelijk geworden dat de crisis zich verder heeft verbreed. De bestedingen van particulieren, markt en overheden staan onder druk. Dit heeft gevolgen voor de vraag naar ruimte zoals die zich momenteel manifesteert; dit betekent echter niet dat de behoefte op langere termijn ook daalt. Ook de realisatiemogelijkheden van ambities t.a.v. de ruimtelijke inrichting van onze provincie moeten soms aangepast of in elk geval uitgefaseerd worden.

In de verslagjaren is ook duidelijk geworden dat de rijksoverheid serieus invulling geeft aan prioritering en afslanking, zeker ook waar het de rijksrol betreft op het vlak van de ruimtelijke inrichting van Nederland. Dit heeft veelal gevolgen voor de financiering en soms voor de bestuurlijke samenwerking t.a.v. overheidsambities. Maar deze beweging biedt ook kansen voor de provincies om het eigen profiel binnen het fysiek-ruimtelijk domein te versterken: nu wordt duidelijker wat de provincie al jaren aan nuttig werk deed, en taken/verantwoordelijkheden worden geïntensiveerd.

Het is dus een uitgelezen tijd om het provinciaal ruimtelijk beleid opnieuw te ijken. In 2010 is gestart met de oriëntatie op een nieuwe provinciale ruimtelijke structuurvisie, de vaststellingsprocedure vindt plaats in 2012. Naast nieuwe inhoudelijke inzichten bevat deze structuurvisie ook een sturingsfilosofie die past bij deze tijd; het eerstvolgende hoofdstuk geeft hier een duidelijk beeld van. Het belang komt naar voren om een heldere visie te combineren met een beleidsformulering die duidelijk is waar wél en waar niet sprake is van flexibiliteit. Het voornemen dit beleid vierjaarlijks te herijken geeft ook aan dat wij naar dit evenwicht zoeken. De accenten uit het coalitieprogramma helpen sterk bij de inhoudelijke focus van het nieuwe ruimtelijke beleid: inzetten op binnenstedelijke ontwikkeling en versterken van de kwaliteit van het landelijk gebied. Waar het verschil gemaakt kan worden, pakt de provincie samen met partners de rollen op om te komen tot feitelijke realisatie van de ambities.

Wij hopen dat dit informatieve verslag de lezer een goede context biedt voor de eigen activiteiten binnen het beleidsterrein Ruimtelijke Ontwikkeling.

Beleid en wettelijke kaders

Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie

In 2009 hebben PS besloten tot een integrale herziening van de provinciale ruimtelijke structuurvisie. De behoefte bestond om de met andere partijen gemaakte afspraken in het kader van NV Utrecht en in de Voorloper Groene Hart te verankeren. Bovendien gaf de vraag van diverse gemeenten naar de provinciale visie op ruimtelijke ordening na 2015 hiertoe aanleiding. In 2010 is gestart met het project Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 – 2025. Dit project moet eind 2012 leiden tot een geheel nieuwe, digitale structuurvisie en verordening.

Kadernota Ruimte

Om een goed beeld te krijgen van de opvattingen over de gewenste ruimtelijke inrichting van de provincie en de provinciale rol die nodig is om deze inrichting te realiseren, zijn wij in 2010 gestart met Dialoogbijeenkomsten met onze partners. De bijeenkomsten zijn goed bezocht en leidden tot inspirerende gedachtewisselingen. Mede aan de hand van de Dialoogavonden hebben wij de Kadernota Ruimte opgesteld. Hierin zijn de hoofdlijnen opgenomen voor de nieuwe structuurvisie. In het tweede deel van 2010 hebben wij met onze partners overlegd over een concept Kadernota. Eind 2010 hebben PS de Kadernota Ruimte vastgesteld.

In de Kadernota is een visie op de fysieke leefomgeving voor de lange termijn geschetst. De strategie Utrecht2040 is daarvoor een belangrijk gegeven. Vervolgens zijn de opgaven en het beleid voor de periode tot 2025 geformuleerd. Dat heeft geleid tot twee hoofdkeuzes in ons ruimtelijk beleid:

- inzetten op binnenstedelijke ontwikkeling;
- versterken van de kwaliteit van het landelijk gebied.

In de Kadernota heeft de sturingsfilosofie bijzondere aandacht gekregen. Dit vanwege de nieuwe rolverdeling op grond van de Wro. Als uitgangspunt voor de sturingsfilosofie geldt voor ons dat de ruimtelijke opgave voorop staat: de vraag *wat* er moet gebeuren. De vraag *wie* hierbij *welke* rol vervult is daarvan een afgeleide. De sturingsfilosofie is nadrukkelijk niet gericht op zoveel mogelijk zelf sturen. Het bereiken van de doelen staat voorop, de wijze waarop, de provinciale rol is daaraan ondergeschikt.

Voorontwerp

Na het vaststellen van de Kadernota is gestart met het Voorontwerp voor zowel de structuurvisie als de verordening. Het Voorontwerp is opgesteld voor overleg met onze partners: gemeenten, maatschappelijke organisaties, waterschappen en rijk. In het kader van het overleg hebben wij enkele bijeenkomsten georganiseerd, zowel met de gemeenten als met de maatschappelijke organisaties, waterschappen en rijk. Daarnaast hebben we zo'n 50 schriftelijke reacties ontvangen. De resultaten van het overleg hebben wij verwoord in een reactienota

Met inachtneming van de overlegresultaten hebben wij het Voorontwerp omgezet in een conceptontwerp. Dat wordt in maart 2012 voorgelegd aan PS. Wij verwachten het Ontwerp in het voorjaar van 2012 ter inzage te kunnen leggen.

Digitaal

Vanwege de digitaliseringseisen hebben wij er voor gekozen de structuurvisie en verordening van het begin af aan objectgericht op te stellen. Op deze wijze worden de potentiële voordelen van

digitalisering het best benut. Eind 2011 is een viewer afgerond, zodat vanaf 2012 ervaring kan worden opgedaan met het digitaal werken met de structuurvisie.

PlanMER

De structuurvisie bevat beleidsonderdelen die merplichtig (kunnen) zijn. Daarom hebben wij parallel aan het Voorontwerp een planMER opgesteld. Door deze processen gelijk op te laten lopen waren de mogelijkheden voor tussentijdse onderlinge beïnvloeding optimaal. In de plan(MER) is ook een Landbouweffectrapportage opgenomen.

Beleidskeuzes

Vanuit de twee hoofdkeuzes en de sturingsfilosofie hebben wij in het concept-ontwerp onder meer de volgende beleidskeuzes gemaakt.

Van toetsings- naar ontwikkelingsplanologie

Lokaal wat kan, regionaal wat moet, de flexibiliteit van ons beleid vergroten, de administratieve lasten verminderen, de transparantie vergroten en de proceduretijd verkorten. Vanuit deze sturingsfilosofie kiezen wij nadrukkelijk voor meer ontwikkelingsgericht beleid. Dit geven wij vorm door in veel mindere mate een toetsende rol te gaan vervullen. Ons accent verleggen wij naar de ontwikkeling.

De omslag van toetsings- naar ontwikkelingsplanologie kan niet kortweg vertaald worden in minder regels. Ook ontwikkelingsplanologie vraagt regulering. Maar wel andersoortige regels: minder kwantitatieve normering en juist meer kwalitatieve randvoorwaarden waaronder ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Bij ontwikkelingsplanologie gaat het ook om de invulling van de rollen van de overheid. Bij de rol van de provincie gaat het vooral om het niet meer toetsen achteraf maar om betrokkenheid in het voortraject.

Accent op binnenstedelijk bouwen

In ons verstedelijkingsbeleid richten wij ons primair op de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestaand stedelijk gebied: op die manier blijven onze steden, dorpen en kernen aantrekkelijk om te wonen, te werken en te ontmoeten, en blijft het landelijk gebied gevrijwaard van onnodige ruimteclaims. Het woningbouwprogramma in het concept-ontwerp gaat er vanuit dat ruim 80% van de woningbouw in de periode 2013 – 2025 plaatsvindt binnen de bestaande rode contouren uit de structuurvisie 2005-2015.

Regionale aanpak bedrijventerreinen

Bij de ontwikkeling van werklocaties zijn voor de komende jaren herstructurering, transformatie en intensivering de belangrijkste opgaven. Wij willen dat de bestaande ruimte voor bedrijfsvestiging optimaal wordt benut en zo nodig wordt aangepast aan de huidige wensen van gebruikers, en dat er selectief nieuwe locaties worden ontwikkeld. De duurzame verstedelijkingsladder (voorheen SER-ladder) is leidend en duurzaamheid een vanzelfsprekendheid. Daarom verbinden we de ontwikkeling van nieuw bedrijventerrein nadrukkelijk aan de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen. .

Terugdringen kantorenaanbod

Op dit moment staat er veel kantoorruimte leeg, een groot deel van de leegstand is structureel. Bovendien is er nog een grote – nog niet gerealiseerde - plancapaciteit. Daarom geven we in principe geen ruimte voor nieuwe kantorenlocaties. Met gemeenten en andere partijen gaan we in overleg over het terugdringen van de bestaande plancapaciteit. Voorts willen we stimuleren dat op

bestaande kantorenlocaties kansen worden benut (herontwikkeling, transformatie, functiewijziging) om daarmee de kwaliteit en het functioneren van kantoorgebieden in onderlinge samenhang te verbeteren. In het algemeen staan wij ruimtelijke plannen die een uitbreiding van kantoorvolume bevatten niet toe. Alleen op vier goed ontsloten locaties waar kantoorontwikkeling substantieel bijdraagt aan de versterking van het (groot)stedelijk milieu of aan de ruimtelijke kwaliteit, is kantoorontwikkeling mogelijk: de knooppunten Utrecht centraal, Amersfoort centraal, Driebergen/Zeist en het toekomstig knooppunt Leidsche Rijn Centrum.

Nieuwe EHS en groene contour

In het Akkoord van Utrecht hebben wij met partijen afspraken gemaakt over de verdere ontwikkeling van de EHS tegen de achtergrond van het recente rijksbeleid. Naast de al bestaande natuur binnen de EHS willen wij tot 2021 1.500 ha nieuwe natuurgebieden realiseren. Deze begrenzing wordt in de PRS vastgelegd. In een deel van ons landelijk gebied realiseren wij zelf geen ecologische hoofdstructuur, maar liggen er wel kansen voor het realiseren van duurzame ecologische kwaliteiten die van belang zijn voor het functioneren van de EHS. Wij begrenzen deze gebieden met een oppervlakte van 3000 ha in de "groene contour". In en aangrenzend aan deze gebieden stimuleren wij de vrijwillige realisatie van nieuwe natuur via onder andere rood voor groen. Zodra in deze gebieden nieuwe natuur is gerealiseerd wordt deze opgenomen in de EHS.

Ontwikkelingsruimte landelijk gebied

In delen van het landelijk gebied is sprake van een kwalitatieve opgave waar omzetting van landbouwgrond naar groene, soms ook stedelijke gelieerde functies gewenst kan zijn. Het gaat daarbij om:

- kernrandzones, waarbij ruimte moet zijn voor stedelijke (gelieerde) functies en een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit wordt nagestreefd;
- recreatiezones, waar sprake is van een recreatieve opgave die ook door rood-voor-groenconstructies moet kunnen worden gerealiseerd en
- gebieden met een groene contour (zie hiervoor).

Voor vrijkomende agrarische bedrijven is ons beleid gericht op sloop van overbodig geworden bedrijfsbebouwing. Om dit te stimuleren is er in ruil voor de sloop ruimte voor één of meer extra woningen ("ruimte voor ruimte") of voor een passende bedrijfsfunctie.

Omgevingsvergunning (WABO)

De wet algemeen bepalingen (Wabo) brengt circa vijftientig regelingen samen in één vergunning de zogenaamde omgevingsvergunning. Het gaat daarbij om bouw-, milieu-, natuur- en monumentenvergunningen. Uitgangspunt hierbij was dat burgers en ondernemers nog maar te maken krijgen met één loket, één beschikking en één procedure en waarbij de aanvraag en afhandeling digitaal kan worden gedaan.

Het streven was er op gericht de wet op 1 januari 2010 in te voeren. Voor de inwerkingtreding moest een landelijke ICT-voorzieningen worden opgebouwd die zeer complex bleek en meer tijd vroeg dan verwacht. Daarnaast was de val van het kabinet Balkenende 2 in februari 2010 mede een vertragende oorzaak bij de invoering van de wet. Op 1 oktober 2010 is de wet uiteindelijk inwerking getreden. Vanaf die datum kunnen burgers en ondernemers hun vergunning voor de bouw en verbouw aanvragen via het omgevingsloket op internet www.omgevingsloket.nl.

Eén van de gevolgen van de invoering van de Wabo is dat taken en bevoegdheden van overheden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving verschuiven. Overheden zullen daardoor meer gaan samenwerken en gebruik maken van elkaars kennis en adviezen.

AmvB Ruimte

In juni 2011 heeft het nieuwe Kabinet Rutte het ontwerp van de nieuwe Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) gepresenteerd. Deze structuurvisie vervangt een aantal bestaande nota's zoals de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de Agenda Landschappen de Agenda Vitaal Platteland. In het najaar van 2011 heeft de inspraak over de nieuwe structuurvisie plaatsgevonden. De inspraak reacties zijn verwerkt in een Nota van Antwoord dat in november 2011 is behandeld. De verwachting is dat de definitieve SVIR begin 2012 wordt vastgesteld.

De nationale belangen uit de SVIR die moeten doorwerken naar provincies en gemeenten zijn opgenomen in de AMvB Ruimte: het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het Barro is op 30 december 2011 (gedeeltelijk) in werking getreden.

Ruimtelijke Kwaliteit

Ruimtelijk Actieprogramma 2008 – 2011

Met het Ruimtelijk Actieprogramma 2008 – 2011 (hierna RAP) heeft de provincie Utrecht de ambitie om een actievere rol nemen bij het investeren in de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit van een mooier Utrecht. Via zes concrete RAP-projecten is “al doende lerend” invulling gegeven aan deze ambitie. Hiernaast is gewerkt aan acht thematische acties, deze vloeien voort uit provinciale taken die genoemd zijn in het Streekplan 2005- 2015 (beleidsneutraal omgezet naar Structuurvisie en Verordening).

In de RAP-projecten is gewerkt aan de inhoudelijke doelstellingen en aan de actievere rol van de provincie bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het accent van het programma ligt op het verkennen van de rol, de meerwaarde van de provincie, met als uiteindelijk doel de ruimtelijke kwaliteit te verhogen. Op 6 mei 2008 hebben wij het RAP 2008 -2011 vastgesteld, in april 2009 de eerste Voortgangsrapportage en op 15 december 2009 de tweede. Halverwege de looptijd van het programma, op 13 april 2010, hebben wij een tussentijdse evaluatie vastgesteld. Op 14 december 2010 hebben wij de vierde Voortgangsrapportage vastgesteld. Eind 2011 is het RAP 2008 – 2011 afgerond. De eindevaluatie zal in het voorjaar van 2012, gelijktijdig met een programmavoorstel voor het RAP 2012 -2015 worden vastgesteld.

Strategische projecten RAP 2008 -2011

Project 1. Offensief Binnenstedelijke Woningbouwlocaties

Doelstelling: Grote binnenstedelijke en complexe (transformatie)locaties versneld van de pre-projectfase naar een planologisch verankerd woningbouwproject te brengen. Daarmee wordt de voorraad binnenstedelijke woningbouwlocaties, voor de langere termijn, aangevuld.

Resultaten

In overleg met de gemeenten Amersfoort en Utrecht zijn de projecten Kop van Isselt, Wagenwerkplaats/NS-emplacement (beide Amersfoort) en Carthusiusdriehoek, Merwedekanaalzone (beide Utrecht) geselecteerd. Conform het projectplan is € 1,6 mln. beschikbaar voor de projecten (€ 400.000 per project). Wij hebben op 23 februari 2009 besloten om de subsidiemiddelen te verlenen onder voorwaarde dat met de gemeenten samenwerkingsovereenkomsten zijn gesloten. In respectievelijk juli en september 2009 zijn met de gemeenten Amersfoort en Utrecht deze samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Op basis van deze overeenkomsten zijn de subsidiemiddelen beschikbaar gesteld.

Ten gevolge van de financiële crisis en diensgevolge de stagnatie van de woningmarkt, hebben de gemeenten projecten uitgefaseerd en opnieuw geprioriteerd. Dit heeft als consequentie gehad dat het project Wagenwerkplaats/NS-emplacement voornamelijk niet tot ontwikkeling is gekomen. De gemeente Amersfoort heeft voor dit project geen aanspraak gemaakt op de beschikbare subsidiemiddelen. Ook het project Carthusiusdriehoek/2^e Daalsedijk is in tijd naar achteren geschoven, waardoor niet alle overeengekomen resultaten zijn gerealiseerd. Met de gemeente Utrecht is overeengekomen om de voor dit project beschikbare middelen deels over te hevelen naar het project Merwedekanaalzone.

Voor het project Kop van Isselt is een ontwikkelingsstrategie opgesteld. De haalbaarheid van deze ontwikkeling staat, ten gevolge van de uitplaatsing van de ROVA, onder druk. De provincie bekijkt nu, in samenspraak met de gemeente Amersfoort, hoe tot een sluitende business-case kan worden gekomen.

Voor het project Merwedekanaalzone is een ambitiedocument en een ontwikkelingsstrategie opgesteld. Op basis van een stedenbouwkundige verkaveling (rekenprent) is financieel bepaald wat nodig is om de transformatie mogelijk te maken. Daaruit blijkt dat er een groot financieel verschil is per deelgebied, door de eigendomsverhoudingen: op het noordelijk deel kan de gemeente actief sturen, voor het zuidelijk deel kan de gemeente initiatieven voor transformatie faciliteren. In 2011 is besloten om de ontwikkelstrategie vast te leggen als deelvaststelling van het Dynamisch Stedelijk Masterplan.

Project 2. Kwaliteit Werklocaties

Project 2A Grondbeleid en herstructureren bedrijventerreinen

Doelstelling: Het ontwikkelen van het ruimtelijk instrumentarium om kwaliteitsverbetering op private kavels van bedrijventerreinen met provinciale betrokkenheid te versnellen. Met functionele kwaliteitsverbetering via herstructurering neemt de levensduur van een bedrijventerrein toe. En, het ondersteunen van de herstructureringsproblematiek en ruimtelijk instrumentarium gericht op kwaliteitsverbetering.

Resultaten

In 2009 is besloten af te zien van het uitvoeren van een pilot, omdat hier geen provinciaal belang mee is gemoeid. Om het eindrapport van de inventarisatie alsnog snel te kunnen afronden is een extern adviseur aangetrokken met kennis van het instrumentarium. De resultaten van dit onderzoek zijn meegenomen in het nieuwe provinciaal herstructureringsbeleid (zie Bedrijventerreinen).

Project 2B Kansen voor leegstaande kantoren

Doelstelling: Het leveren van een provinciale bijdrage aan het beperken van leegstand van kantoren. Leegstand kan worden beperkt door panden aan de kantoorfunctie te onttrekken en geschikt te maken voor andere functies (transformatie) of door kantoorpanden economisch weer aantrekkelijk te maken. Het project is gericht op transformatie.

Resultaten

Geconstateerd is dat de doelstelling en activiteiten een grote mate van overlap kennen met de werkzaamheden van het Aanjaagteam Wonen. In april 2009 hebben wij besloten dit project als onderdeel van het RAP af te sluiten en inclusief het resterende budget over te dragen aan het Aanjaagteam Wonen. In 2010 en 2011 zijn in het kader van het RAP geen activiteiten op dit project meer ondernomen.

Project 2C Kennisteam Bedrijventerreinen

Doelstelling: Ten behoeve van een optimaal ruimtegebruik ondersteunt en adviseert het Kennisteam in een vroeg stadium integraal en proactief bij (her)ontwikkeling van werklocaties. Het Kennisteam bundelt kennis en biedt binnen de provinciale organisatie integrale en deskundige ondersteuning en advisering bij de realisering van ruimtelijk-economische projecten aan afdelingen en projectleiders.

Resultaten

In de periode 2010 en 2011 hebben de werkzaamheden van het Kennisteam zich geconcentreerd op de doorvertaling van het landelijk Convenant Bedrijventerreinen. In dat kader zijn de regio's ondersteund in het opstellen van regionale convenanten. Ook is gewerkt aan het vormgeven van het nieuw ruimtelijk beleid ten aanzien van bedrijventerreinen, zoals dat in de nieuwe PRS zijn beslag krijgt (zie Bedrijventerreinen).

Project 3 Samenwerkingsagendaprojecten

Doelstelling: Meer vraaggerichte samenwerking met gemeenten. De Provincie Utrecht wil actief participeren in gemeentelijke projecten die een 'provinciaal ruimtelijk belang' raken en over het algemeen voor de betreffende gemeente qua procesvoering te complex zijn.

Project 3A Breukelen, Hof van Breukelen

Doelstelling: Centrale doelstelling is transformatie/herstructurering van de openbare ruimte zodanig dat er een entree wordt gerealiseerd met een ruimtelijke kwaliteit voor Breukelen, in combinatie met een transformatie van een deel van het bedrijventerrein.

Resultaten

Op verzoek van de gemeente heeft de provincie een vanuit de eigen organisatie "overall" projectleider beschikbaar gesteld. Deze heeft zich vooral gericht op het bijeen brengen en binden van de belanghebbende partijen om draagvlak te ontwikkelen voor de ambities. De "overall" projectleider wordt bijgestaan door een gemeentelijk en provinciaal projectleider.

In een proces van tekenen en rekenen is de stedenbouwkundige visie voor het gebied verder uitgewerkt. Dit heeft geresulteerd in een stedenbouwkundige visie voor het gebied. Inmiddels is duidelijk geworden dat een integrale ontwikkeling van het gebied momenteel niet haalbaar is. Daarom wordt nu ingezet op een gefaseerde ontwikkeling. De eerste stap daarin is de realisatie van de Park & Ride-voorziening bij het station. Vanuit de provincie wordt die opgave gecoördineerd door de afdeling Mobiliteit.

Project 3B Houten, Eiland van Schalkwijk

Doelstelling: Komen tot een integrale duurzame gebiedsontwikkeling van het Eiland van Schalkwijk. Dit door met partners opstellen van een visie om te komen tot een duurzame toekomst van het Eiland van Schalkwijk. De gemeente heeft een beroep gedaan op de provincie om deskundigheid en zo mogelijk extra menskracht te leveren. Dit zou zicht moeten richten op in elk geval de visievorming, en zo mogelijk ook op concrete acties in het kader van gebiedsontwikkeling. Bovendien is gevraagd om meer regie op lopende processen in dit gebied.

Resultaten

Gemeente en provincie werken samen aan een toekomstvisie voor het Eiland van Schalkwijk. Dit is vastgelegd in een gezamenlijke intentieverklaring van 3 december 2009. Op basis hiervan is de toekomstvisie uitgewerkt. De eerste stap hierin was het gezamenlijk geformuleerde Koersdocument. Dit Koersdocument is vervolgens door de gemeente Houten uitgewerkt in een structuurvisie voor het gebied, welke eind 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld. Op basis van deze structuurvisie worden (lokale) initiatiefnemers uitgenodigd hun plannen kenbaar te maken. Deze initiatieven zullen worden beoordeeld aan de hand van een beoordelingsprotocol dat gemeente en provincie gezamenlijk opstellen en eind 2012 gereed zal zijn. Deze nieuwe vorm van planologie, te noemen 'uitnodigingsplanologie', wekt landelijke interesse als antwoord op de uitdagingen waar

gebiedsontwikkeling voor staat. In de ontwerpp-PRS heeft het Eiland van Schalkwijk een experimenteerstatus gekregen, waarin deze werkwijze ook mogelijk is gemaakt.

Project 3C Woudenberg Zuidoost

Doelstelling: Met het project Woudenberg Zuidoost willen gemeente en provincie de in het Streekplan 2005-2015 (m.i.v. juli 2008 Structuurvisie) opgenomen uitbreiding van het al bestaande bedrijventerrein Parallelweg (met 20 ha bruto) en een adequate ontsluiting daarvan mogelijk maken.

Resultaten

Op verzoek van de gemeente Woudenberg en in samenwerking met de provincie is de haalbaarheid van de realisatie van 20 tot 30 ha bedrijventerrein en de bouw van maximaal 2.000 woningen onderzocht. Als onderdeel van dit haalbaarheidsonderzoek is een quick scan uitgevoerd naar de verkeerskundige consequenties van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen. Hieruit blijkt dat de gevolgen voor het (provinciale) wegennet in het gebied naar verwachting aanzienlijk zullen zijn. Dit is aanleiding geweest aanvullend verkeerskundig onderzoek te doen. Dit verkeersonderzoek heeft duidelijk gemaakt dat er reeds in de autonome situatie in 2030 diverse aanpassingen aan het regionale wegennet rondom Woudenberg dienen plaats te vinden om de verkeersstromen goed te kunnen verwerken. De extra benodigde maatregelen ten behoeve van de eventuele ontwikkeling van Woudenberg ZO lijken op het eerste gezicht relatief beperkt te blijven. Een belangrijke bevinding van het onderzoek is dat het wellicht mogelijk is om Woudenberg ZO via de bestaande N224 te ontsluiten. Uit het oogpunt van doorstroming wordt een rondweg niet noodzakelijk geacht. Aan de gemeente Woudenberg is meegegeven om in het vervolgproces nader onderzoek te doen naar de ontsluitingsstructuur van Woudenberg ZO voor zowel de woningen als bedrijvigheid in het gebied en de aansluiting daarvan op het omringende wegennet (lokale ontsluiting). Het veroorzakerprincipe zou hierbij als uitgangspunt moeten gelden. Als provincie willen we daarbij betrokken worden. Het is van belang om ook de overige regionale partijen betrokken te houden bij het proces omdat zij zich toch wel enige zorgen maken over de gevolgen van de ontwikkeling van Woudenberg ZO op de verkeersafwikkeling in de regio. Verder wordt aanbevolen om nog eens kritisch te kijken naar de ontsluitingsstructuur van het gebied tussen de A28 en A12 en te onderzoeken of de provinciaal gestelde doelen (ontlasting van het westelijk deel van de N224, ontlasting van het noordelijk deel van de N226) niet op een andere wijze kunnen worden bereikt (regionale ontsluiting). Dit wordt meegenomen door de afdeling Mobiliteit in de tweede fase van het verkeersonderzoek (bajonetstudie). Mede naar aanleiding van de uitkomsten van deze studie heeft de gemeente Woudenberg de woningbouwambitie naar beneden bijgesteld.

Project 3D Wijk bij Duurstede, Waterfront

Doelstelling: Komen tot een ontwikkeling van het waterfront en de uiterwaarden waarin gebruik wordt gemaakt van de lokale en regionale potenties. En waar landschappelijke, recreatieve en natuurdoelstellingen worden gehaald waarbij de ruimtelijke kwaliteit van het waterfront en uiterwaarden significant toeneemt.

Resultaten

In 2009 is dankzij de inzet van het RAP op basis van de visie van gemeente en door gesprekken met betrokkenen een analyse gemaakt en een voorstel voor het vervolg van het project opgesteld in een rapportage: "De Visie Rivierfront een slag verder". De belangrijkste opgave in de visie heeft vooral betrekking op het deelgebied Lunenburgerwaard/Gravenbol, wat een verplaatsing inhoudt van de

jachthaven en recreatiegebied enerzijds en het natuurgebied anderzijds. Geconcludeerd is dat onderzoek naar de haalbaarheid en meerwaarde van deze voorgestelde ingrepen nodig is. Dit onderzoek is de afgelopen periode uitgevoerd. Naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek is aanvullend onderzoek naar optimalisatiemogelijkheden uitgevoerd. Uitkomst hiervan is dat een beperkte “omklap” weliswaar mogelijk is en meerwaarde oplevert, echter de financiering van het project momenteel niet rond komt. De gemeente heeft te kennen gegeven nu geen middelen voor dit project beschikbaar te kunnen stellen, zodat zelfs met de aanvulling vanuit het RAP het project nu niet te realiseren is.

Project 4 Stad-Land-Fietsverbindingen

Doelstelling: Centrale doelstelling is de verbetering van verbindingen tussen stad en het buitengebied met de fiets, door vanuit een visie op Stad-Land-Fietsverbindingen te identificeren, te definiëren en te programmeren en daarvoor financiën te zoeken.

Resultaten

De provincie heeft in samenspraak met betrokken gemeenten een inventarisatie opgesteld van Stad-Land-Fietsverbindingen waar knelpunten voorkomen. Deze inventarisatie heeft geleid tot een groslijst van 33 gewenste SLF-verbindingen in de regio's Amersfoort, Houten/Nieuwegein en Utrecht. Uit deze groslijst is een keuze gemaakt voor een drietal pilotprojecten:

- *Noorderpark (Utrecht);* Het realiseren van een goede ecologische en recreatieve fietsverbinding tussen Overvecht en Noorderpark is een van de doelstellingen van Groenstructuurplan en Ruimtelijke Visie Overvecht van de gemeente Utrecht. Een van de nieuwe verbindingen is een brug in combinatie met een (droge) ecologische verbinding vanaf Park de Gagel over N230 naar de Gageldijk. Deze verbinding vormt ook onderdeel van het gemeentelijk Gebiedsplan de Gagel. De kosten zijn geraamd op € 2,5 mln. waarvan de gemeente € 2,0 mln. De resterende € 0,5 mln. is door de Provincie Utrecht beschikbaar gesteld in het kader van de Samenwerkingsagenda “Groene stad in een groene regio”. Daarmee is de pilot Noorderpark afgerond.
- *Plofsluis (Nieuwegein/Houten);* De gemeente Nieuwegein wil graag de historische oost-west verbinding tussen Nieuwegein en Houten via de Plofsluis herstellen. Een haalbaarheidsstudie heeft het nut en het belang van deze fietsroute aangetoond. De financiering van de fietsbrug over het Amsterdam-Rijn-Kanaal bij de Plofsluis is rond. Mede door toedoen van het RAP zal in eerste instantie de fietsbrug over het ARK bij de Plofsluis gerealiseerd worden. In 2012 moet deze brug gereed zijn. Aanvullend is met behulp van het RAP onderzoek gedaan naar het aansluitende tracé van het deel rondom de Plettenburgerbaan in Nieuwegein
- *Grebbeledijk (Amersfoort);* De gemeente Amersfoort hecht veel belang aan dit fietspad. In 2003 heeft het College van B&W van Amersfoort al een voorlopige tracékeuze vastgesteld. In het overleg met verschillende betrokkenen was het echter niet gelukt tot een gedeelde tracékeuze te komen. De provincie heeft via het RAP een quick-scan uit laten voeren. Uitkomst hiervan is dat een ‘Nee-tenzij’ onderzoek nodig is. Dit onderzoek heeft de gemeente Amersfoort uit laten voeren. Tegelijkertijd heeft een ‘Nee-tenzij’ onderzoek plaats gevonden in het kader van de benodigde dijkverzwaring. De resultaten van deze onderzoeken zijn door de gemeente Amersfoort betrokken in het bestemmingsplan Buitengebied/Hoogland-West. Ten behoeve van de financiering van het fietspad heeft de gemeente reeds een reservering gemaakt.

De resterende gewenste Stad-Land-Fietsverbindingen worden zoveel als mogelijk meegenomen in reguliere programma's (zoals Verder, NHW, recreatieve routestructuren Groene Hart). Met de betreffende provinciale afdelingen zijn hieromtrent afspraken gemaakt.

Project 5 Kwaliteit Landschappen

Doelstelling: Brede implementatie, met een ruimtelijk en communicatiespoor, van de kernkwaliteiten van waardevolle nationale en provinciale landschappen, zodat deze behouden en versterkt worden en bij nieuwe ontwikkelingen als uitgangspunt gelden.

- Ruimtelijk spoor; het ruimtelijk spoor heeft tot doel om de kernkwaliteit uit te werken in een inspirerend toetsingskader.
- Communicatiespoor; het communicatiespoor bestaat uit publieks- en stimuleringsactiviteiten om het draagvlak van de Utrechtse landschappen te vergroten.

Resultaten

De Provincie Utrecht heeft een goede methodiek ontwikkeld om per landschap een uitgebreide en diepgaande analyse van de landschapskwaliteiten te maken en de provinciale ambities vast te stellen. De ambities dienen rekening te houden met zowel de kernkwaliteiten als de (regionale) ontwikkelingen. Deze methodiek en analyse is vastgelegd in de Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen met per landschap een apart 'katern'. In 2011 zijn deze katernen per landschap afgerond, alsmede een overkoepelend katern. Deze landschapskaternen zijn als bouwsteen betrokken bij de totstandkoming van de PRS. In het najaar van 2011 heeft een werkconferentie met alle betrokken partners plaatsgevonden. Hier stond de verdere doorwerking van de Kwaliteitsgids centraal. Bij partijen bestaat veel enthousiasme voor de Kwaliteitsgids als instrument. De uitrol van Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen kent in 2012 een kleine uitloop met daartoe in het RAP 2008-2011 eerder geprogrammeerde middelen.

In de zomer van 2009 heeft een 'Battle of Concepts' plaatsgevonden, een prijsvraag onder jongeren om met goede ideeën te komen om jongeren bij de Utrechtse landschappen te betrekken. De resultaten van deze battle zijn benut om de Landschapscampagne uit te werken. De Landschapscampagne is vooral gericht geweest op jongeren (14-24 jaar) en was erop gericht om jongeren het landschap te laten 'belevén'. Begin 2010 is een extern bureau, gespecialiseerd in jongerencommunicatie, ingeschakeld om de campagne nader invulling te geven. In samenspraak met dit bureau zijn een aantal evenementen georganiseerd om jongeren het landschap te laten beleven. De campagne is in mei 2010 gestart en heeft zijn afronding gekregen in de zomer 2011.

Project 6 Natuurcompensatielocaties

Doelstelling: De provincie wil voortgang geven aan de ruimtelijke ontwikkelingen van groot openbaar belang, die stagneren omdat de EHS- of boscompensatie niet binnen redelijke termijn op het betreffende gemeentelijke grondgebied kan worden gerealiseerd. Met dit project worden strategische alternatieve compensatielocaties in de regio gezocht en aangeboden. De provincie wil eraan meewerken dat ruimtelijke ingrepen van groot openbaar belang sneller kunnen worden gerealiseerd, maar initiatiefnemers blijven verantwoordelijk voor de kosten van compensatie.

Resultaten

In een eerdere fase is vooronderzoek uitgevoerd naar de mogelijke rollen van provincie, is gezocht naar mogelijke compensatielocaties en is afstemming gezocht met de pilot Natuurcompensatiebank

van de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei. In januari 2010 is verder vervolg gegeven aan het project. Daarbij is concreet gewerkt aan:

- de inventarisatie van wet- en regelgeving;
- de inventarisatie van aard en omvang van het probleem in de praktijk;
- uitwerking van een vijftal pilots (Krakelingenweg/Stoutenburg, Vathorst noord, Eiland van Schalkwijk, BBL ruilgrond, compensatieverplichting RWS).;
- via een aantal workshops is de aanpak en oplossing van het probleem verkend;

Deze activiteiten hebben geleid tot de inrichting van een 'compensatieloket' binnen de provincie. Bij dit loket worden 'vraag' en 'aanbod' van compensatielocatie bij elkaar gebracht en met elkaar in verband gebracht.

Thematische activiteiten

De thematische activiteiten die in het RAP zijn opgenomen zijn:

1. Bodemkaart Veenweidegebieden
2. Windenergie
3. Lange termijn perspectieven verstedelijking
4. Grondbeleid
5. Ruimtelijke kwaliteit
6. Regionale woningbouw
7. nWRO
8. Bedrijventerreinen

De activiteit Lange Termijn Verstedelijking heeft in de afgelopen periode nog verdere invulling gekregen in de vervolgstudies op A12 Centraal, zie hiervoor Hoofdstuk Gebiedsgericht Ruimtelijk Beleid, A12 Zone Oudenrijn-Lunetten. Verder zijn binnen het RAP budget nog middelen vrijgemaakt voor de thematische activiteit Ruimtelijke Kwaliteit ten behoeve van de EO Wijersstichting. Voorts heeft het thema Ruimtelijke Kwaliteit invulling gekregen via de activiteiten van de Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit. Het thema bedrijventerreinen heeft invulling gekregen in het RAP-project Kwaliteit Werklocaties. De overige thematische activiteiten zijn reeds in 2009 afgerond.

Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit

In juni 2008 is in de commissie RGW de behoefte uitgesproken aan onafhankelijke advisering op het gebied van ruimtelijke kwaliteit. Na een pilot van ruim een jaar hebben wij in samenspraak met de commissie op 13 april 2010 besloten de adviseur ruimtelijke kwaliteit aan te stellen per 1 juni 2010. De externe adviseur wordt geflankeerd door een interne ambtelijke coördinator, die samen vanuit een stevige coördinerende rol adviseren aan in- en externe partijen bij gebiedsontwikkeling en ruimtelijke beleidsontwikkeling.

De werkzaamheden van de adviseur en de coördinator zijn zowel intern als extern gericht. Het feit dat de provincie een adviseur ruimtelijke kwaliteit heeft die zij regelmatig inzet, heeft een stimulerend en aanjagend effect, zowel binnen de organisatie als daarbuiten. Grofweg kan de volgende indeling gemaakt worden van de effectgebieden van de adviseur ruimtelijke kwaliteit:

1. Versterken van de (aandacht voor) ruimtelijke kwaliteit in provinciale activiteiten
2. Aanjagen van de ruimtelijke kwaliteit extern

3. Verbinden van interne en externe initiatieven met het oog op het creëren van win-win situaties

De adviseur wordt op verschillende manieren ingezet door de provinciale organisatie. De meest zichtbare wijze, zijn formele advisering aan het provinciaal bestuur, geeft slechts een beperkt deel van de advisering en inzet van de adviseur weer. Een groot deel van zijn tijd besteedt hij aan informele advisering en meedenksessies met (beleids)medewerkers van de provincie, advisering bij projecten van derden die zich binnen de provincie afspelen en die voor de provincie van belang zijn, en het aanjagen en agenderen van het denken over ruimtelijke kwaliteit in de provincie. Onderstaand wordt een beknopte weergave gegeven van de diverse activiteiten van de adviseur.

Formele advisering

Formele advisering is gevraagde of, zeer incidenteel, ongevraagde advisering over ruimtelijke ontwikkelingen die aan het bestuur wordt voorgelegd. In de afgelopen adviseursperiode is de volgende formele advisering aan het bestuur voorgelegd:

- Advisering over de wespentaille (open gebied tussen Amersfoort en Bunschoten) in **Eemland**
- Advisering over bebouwing op het Hessingterrein
- Advies over de dorpsuitbreiding Odijk West
- Advies over nieuw landgoed Klein Wolfswinkel
- Advisering over knooppunt Hoevelaken
- Advies over de Ring Utrecht
- Advies over ontwikkelingen in de A12-zone

Advisering rond agrarische bedrijfsbebouwing en rond inrichting van het provinciaal wegennet is met de ambtelijke afdelingen voorbereid om in het 1e kwartaal van 2012 aan te bieden aan het bestuur.

Advisering over de A12-zone

De adviseur heeft een positief advies uitgebracht over de documentatie en besluitvorming over de A12 zone, met daarin een aantal strategische aandachtspunten voor de verdere uitwerking van deze ontwikkeling. Dit advies is door het provinciaal bestuur aan alle leden van de stuurgroep A12 zone verstuurd.

Advisering naar aanleiding van het voorontwerp PRS

De advisering over ruimtelijke kwaliteit naar aanleiding van het voorontwerp van de PRS heeft geleid tot een aangepaste verwerking van ruimtelijke kwaliteit in het ontwerp PRS, dat PS in maart voorgelegd krijgen. De verbetervoorstellen van de adviseur zijn hierbij overgenomen.

Advisering rondom mobiliteit

De adviseur speelt een actief adviserende rol in de infrastructurele trajecten rond Hoevelaken en de Ring Utrecht. In traject Hoevelaken is zijn advisering integraal toegezonden aan de beoordelingscommissie MER en heeft geleid tot bruikbare aanpassingen in het wegverbredingstraject. RWS heeft de provincie recent verzocht om de adviseur in te zetten bij de opzet en beoordeling van het programma van eisen voor de aanbestedingsprocedure. In het traject rondom de aanpassingen van de Ring Utrecht participeert de adviseur in een kwaliteitsteam tezamen met de Rijksadviseur voor infrastructurele projecten en de gemeentelijke adviseur inpassing. In december is het eerste advies van dit kwaliteitsteam uitgebracht met daarin substantiële bijdragen van de adviseur.

Informele advisering

Informele advisering binnen de provinciale organisatie is een voortdurende en steeds meer tijd vragende activiteit van de adviseur. Dit gebeurt zowel gestructureerd als op ad-hoc basis. Na een aanloopperiode waarin organisatie en adviseur elkaar moesten vinden, wordt nu steeds meer een beroep op de adviseur gedaan om actief mee te denken in de diverse beleidsontwikkelingen en projecten. De adviseur heeft in de afgelopen periode informeel geadviseerd over onder meer de PRS, de provinciale inzet bij kwaliteitsverbetering in de stadsrandzones, borging van ruimtelijke kwaliteit in het provinciaal wegontwerp, ruimtelijke kwaliteit bij agrarische bedrijfsbebouwing, ontwikkelingen op het eiland van Schalkwijk, ontwikkeling van nieuwe en op bestaande buitenplaatsen en mogelijke locaties voor duurzame energieopwekking in de provincie.

Bovenstaande activiteiten zijn voortgekomen uit bestaand beleid of beleidsontwikkeling. Daarnaast heeft de adviseur ook een aantal agenderende activiteiten op zich genomen. Zo heeft hij onderzoek laten doen naar de kansen voor het versterken van ruimtelijke kwaliteit in Europese projecten en hij heeft een intern debat over ruimtelijke kwaliteit in het provinciale werk georganiseerd. Tweewekelijks organiseert hij een klankbordgroep ruimtelijke kwaliteit, waarin medewerkers van diverse afdelingen beleidsvraagstukken en projecten aan hem voor kunnen leggen.

Externe inzet, profilering en advisering

Het feit dat de provincie een adviseur ruimtelijke kwaliteit heeft, heeft een aanjagende functie in zich zelf. Voorwaarde daarbij is dat die adviseur dan wel zichtbaar is voor externe partijen. En dat helder is wat deze adviseur kan en mag betekenen voor externe partijen. De adviseur heeft vanuit zijn vakgebied zijn eigen netwerk. Het Utrechtse netwerk wordt opgebouwd en onderhouden door de ambtelijke coördinator ruimtelijke kwaliteit. De huidige adviseur heeft onder meer de volgende externe werkzaamheden verricht:

- Advisering rondom mobiliteit, onder meer samen met Rijkswaterstaat, de Rijksadviseur infrastructuur en de gemeente Utrecht
- Een excursie langs projecten met uitgesproken ruimtelijke kwaliteit in de provincie voor bestuurders van gemeenten en provincie, samen met AORTA en Welmon
- Deelname aan debatten en informele advisering over duurzame energieopwinning, onder meer met NMU
- Deelname aan debatten over duurzame economische groei en schaalvergroting in de landbouw, onder meer met de Rijksadviseur, de SVGV, het CBKU en het LEU (Landschap Erfgoed Utrecht)
- Deelname aan debatten op bijeenkomsten en congressen over nationale landschappen en natuurontwikkeling, onder meer vanuit kasteel Groeneveld (Staatsbosbeheer) en de Rijksadviseur.

Evaluatie van de werkzaamheden van de adviseur ruimtelijke kwaliteit

De werkzaamheden van de adviseur worden aan het eind van iedere ambtstermijn van de adviseur geëvalueerd. De eerste evaluatie is eind 2011 opgesteld en geeft een positieve beoordeling van de werkzaamheden. Conclusie is dat het aanbeveling verdient de invulling van deze functie voort te zetten zoals reeds is ingezet, met onder meer aanscherpingen t.a.v. in- en externe zichtbaarheid, helderheid aangaande diens status én aansluiting bij de bestuurlijke actualiteit. Op basis van deze evaluatie en met in acht name van de verbeterpunten worden de werkzaamheden van de adviseur

de komende periode voortgezet. Op verzoek van de commissie RGW van september 2011 wordt deze evaluatie begin april 2012 ter oriënterende bespreking aan de commissie RGW voorgelegd.

Boven Provinciaal Ruimtelijk Beleid

NV Utrecht

De NV Utrecht is het samenwerkingsverband van de gemeenten Hilversum, Amersfoort, Utrecht, de regio Utrecht, regio Amersfoort, Gooi en Vecht en de provincie Utrecht. Ook het Rijk is nauw betrokken bij de discussies in NV Utrecht-verband. In 2005 is gestart met de eerste versie van de Ontwikkelingsvisie 2015-2030 met als centrale opgave: een oplossing te vinden voor de spanning tussen enerzijds de behoefte aan ruimte om te wonen en te werken voor het nog steeds groeiend aantal huishoudens van het Utrechtse deel van de Randstad en anderzijds de net zo dringende behoefte aan bescherming van natuur en landschap en de duurzaamheid in de ruimtelijk economische ontwikkeling. Begin 2009 hebben alle achterbannen ingestemd de Concept-Eindbalans te aanvaarden als kader voor de vervolgactiviteiten van de NV Utrecht en aan te merken als een belangrijke bouwsteen voor de op te stellen komende generatie ruimtelijke strategische plannen van de NV Utrecht-partners. Ook het Rijk onderschrijft de hoofdlijnen van de visie. Vervolgens heeft de NV-Utrecht de definitieve Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht 2015-2030 (Eindbalans) opgesteld. Deze is eind 2009 aangeboden aan de NV-partners, waaronder de provincie.

In 2010 en 2011 is de samenwerking van de NV-partners voortgezet om de in de Ontwikkelingsvisie NV-Utrecht verwoorde ambities te realiseren. In mei 2010 is een Afsprakenkader met de 7 partners vastgesteld. Hierin zijn afspraken vastgelegd gericht op uitvoering van de ambities. De samenwerking is gericht op een aantal sporen zoals op het in overleg blijven en afspraken maken met het Rijk om samen te komen tot een strategie hoe de Visie ook daadwerkelijk te realiseren (onder andere via het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT)), en op het zoeken naar creatieve oplossingen gericht op realisering van met name de binnenstedelijke opgave. De Visie wordt vertaald in de komende generatie ruimtelijke strategische plannen van de NV-partners, waaronder onze Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie. In 2011 is duidelijk geworden dat de beleidsmatige aspecten van de Ontwikkelingsvisie zijn (c.q. worden) overgenomen in het beleid van de afzonderlijke partners (bij provincie via de PRS). In 2011 heeft het programmabureau een (ambtelijke) verkenning uitgevoerd naar de haalbaarheid van de binnenstedelijke woningbouwopgave van de Eindbalans NV Utrecht. Uit het onderzoek komen belangrijke bevindingen en aanbevelingen naar voren die regiopartijen kunnen gebruiken bij het bepalen van de koers om de binnenstedelijke opgave in de regio meer haalbaar te maken. De belangrijkste conclusie is dat de haalbaarheid voor het grootste deel wordt bepaald door een veelvoud aan knelpunten en vooral door een hoge verwervingsprijs in relatie tot voorziene opbrengsten. Het verbeteren van de haalbaarheid van locaties is in alle gevallen maatwerk. Generieke oplossingen bestaan niet. Er zijn een aantal (groepen) optimaliseringsmogelijkheden gebleken. Deze hebben te maken met:

- Denk na over value capturing (vasthouden van toekomstige waardeontwikkeling, zoek nieuwe waardemakers en maak deze kostendragers).
- Ga meer uit van ontwikkelingsplanologie i.p.v. blauwdrukplanning.
- Stel (regionaal) prioriteiten en heb geduld (verwachtingswaarde van locaties omlaag halen van met name transformatielocaties).
- Ga meer uit van een vraag gestuurde aanpak.
- Stapeling van ambities. Elke ambitie heeft een kostenplaatje: te veel ambities maken een locatie te duur/onhaalbaar om te ontwikkelen.

Gebiedsagenda Utrecht 2009

Het Rijk heeft in 2009 de wens uitgesproken integrale besluiten te kunnen nemen over rijks inbreng in projecten in het fysieke-ruimtelijke domein. Om inhoudelijk grip te krijgen op “integrale besluitvorming in het fysieke domein” is voorgesteld om zogenaamde Gebiedsagenda’s te maken. Deze presenteren een gezamenlijke visie van rijk en regio op de toekomst van een landsdeel en bieden daarmee de inhoudelijke onderbouwing van mogelijk nieuwe programma’s en projecten. De Gebiedsagenda moet vooral duidelijk maken wat de (regio brede) kernopgaven in het fysiek-ruimtelijke domein zijn, welke projecten en programma’s daarin passen en hoe die bijdragen aan de integrale ontwikkeling van het gebied. In 2009 is de Gebiedsagenda Utrecht 2009 tot stand gekomen in samenwerking tussen regio (provincie Utrecht, Bestuur Regio Utrecht en de gemeenten Utrecht en Amersfoort) en rijkspartijen. De Gebiedsagenda Utrecht 2009 is gebaseerd op vigerende nota’s en beleidsplannen van rijk en/of regio en bevat dus géén nieuw beleid. Vanuit provinciaal beleid zijn hiervoor o.a. gebruikt de Ontwikkelingsvisie NV Utrecht, de Voorloper Groene Hart, het SMPU+ en de uitgangspunten van de Pakketstudies. Het eerste deel van de Gebiedsagenda integreert de visies en plannen van rijk en regio. Dit deel beschrijft de gezamenlijke doelstellingen en de wijze waarop die met behulp van een gebiedsgerichte, integrale aanpak kunnen worden bereikt. In het tweede deel is een overzicht opgenomen van projecten en programma’s die in de Bestuurlijke Overleggen Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (verder: BO-MIRT) aan de orde kunnen komen in het kader van het uitvoeren van deze Gebiedsagenda en die een plaats zouden kunnen krijgen in het MIRT-Projectenboek of binnen andere (sectorale) afspraken tussen Rijk en regio.

In het BO-MIRT van 3 november 2009 is afgesproken dat de Gebiedsagenda Utrecht 2009 als ‘onderlegger’ en ‘visvijver’, de basis vormt voor de MIRT-overleggen in de komende jaren. De Gebiedsagenda Utrecht 2009 is in januari 2010 aangeboden aan PS. In 2010 zijn diverse opgaven opgenomen in de Gebiedsagenda geagendeerd in het BO MIRT. Het ging daarbij onder meer over Ring Utrecht, Regionaal OV en verstedelijking.

De Gebiedsagenda heeft ook een rol gespeeld in de discussie rondom de prioritering in het kader van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte(SVIR). In het voorjaar van 2011 hebben Rijk en de Utrechtse regiopartners (waaronder de provincie) in het kader van de SVIR zijn de Utrechtse opgaven aangescherpt en geprioriteerd. Dit ook in relatie tot de veranderende marktsituatie. Hierbij is nadrukkelijk geconstateerd dat de Utrechtse regio een belangrijke bijdrage levert aan de Randstedelijke en Nederlandse economie. In de driehoek Utrecht-Amersfoort-Hilversum is een grote concentratie van kennisinstellingen, creatieve sector (incl. mediacluster), life sciences en dienstverlening (incl. hoofdkantoren) te vinden. Alle direct of indirect onderdeel uitmakend van de topsectoren. Op een hoger schaalniveau maakt deze driehoek onderdeel uit van de driehoek Amsterdam-Almere-Utrecht, een regio waarin de komende decennia een groot aantal ruimtelijke en infrastructurele ontwikkelingen zal plaatsvinden. De regio kan alleen sterk blijven, wanneer het hier aantrekkelijk is en blijft om te wonen, werken en recreëren. Dat vraagt om een goede bereikbaarheid en om een hoge ruimtelijke kwaliteit.

Op basis van de resultaten van deze prioriteringsdiscussie zijn in het BO MIRT mei 2011 afspraken gemaakt over de Utrechtse opgaven die ook in de SVIR zijn geland. Vervolgens is in het BO MIRT van november 2011 geconstateerd dat er verschillende aanleidingen zijn om de gebiedsagenda’s te actualiseren. Onder meer is er nieuw beleid op rijksniveau opgesteld waarmee ook de rolverdeling tussen overheden is gewijzigd. Ook is in de afgelopen jaren steeds meer focus gekomen op de

Noordvleugel van de Randstad als de grootste motor van de nationale economie. Bredere samenwerking binnen de gehele Noordvleugel wordt voor het functioneren daarvan steeds belangrijker. Het gaat dan in het bijzonder om de Metropoolregio Amsterdam (MRA) als onderdeel van de gebiedsagenda Noordwest-Nederland (Noord-Holland en Flevoland). In dit kader is afgesproken om met de partners van Noordwest-Nederland (waaronder de MRA) samen te werken aan de actualisatie van de Gebiedsagenda's. Hiervoor zal een Plan van Aanpak worden opgesteld (begin 2012).

Binnenstedelijke opgave.

In het BO MIRT voorjaar 2009 is door de Randstadregio's de financiering van de binnenstedelijke opgave op de agenda gezet, mede naar aanleiding van het niet meer beschikbaar komen van rijksmiddelen voor de verstedelijking in de komende jaren. De Stuurgroep Onorthodoxe maatregelen (Rijk en Randstadregio's) heeft aan de hand van grootschalige binnenstedelijke projecten onderzocht met welke maatregelen de binnenstedelijke ambities kunnen worden waargemaakt zonder rijkssubsidies. De provincie heeft daarin onder andere de NV Utrecht vertegenwoordigd. Voor Utrecht zijn Merwedekanaalzone deelgebied 4 en 5 onderzocht. In 2010 is de eindrapportage van de Stuurgroep afgerond. Geconstateerd is dat als gevolg van de economische crisis financiële tekorten bij gebiedsontwikkeling eerder toe- dan afnemen. Daarmee blijft er behoefte aan samenwerking rondom onorthodoxe maatregelen, in de wetenschap dat het hierbij gaat om een deel van de oplossing.

In 2011 heeft de provincie (met de regionale partners) onder meer via de zienswijze op de SVIR maar ook via de BO MIRT-overleggen het belang en de complexiteit van de binnenstedelijke opgave en de rijksbetrokkenheid daarbij, geagendeerd. In het BO MIRT van november 2011 heeft dat geleid tot de afspraak dat de regio met een voorstel komt om samen met het Rijk een onderzoek te doen naar value capturing.

Randstad 2040

In september 2008 heeft het Kabinet de Structuurvisie Randstad 2040 vastgesteld. Deze visie beschrijft hoe het Rijk aankijkt tegen de ruimtelijke ontwikkeling van de Randstad, ook in het licht van de internationale concurrentiepositie. Het Rijk wil vooral de sterke punten van de Randstad verder uitbuiten. De Noordelijke Randstad, waaronder Utrecht, speelt hierin een belangrijke rol. De regio Utrecht is in Randstad 2040 beschreven als een krachtige innovatieve regio. De verstedelijkingsopgave wil het Rijk zoveel mogelijk accommoderen in het bestaand stedelijk gebied. Als enige grote uitleglocatie komt Almere in aanmerking, die ook een deel van de verstedelijkingsdruk op het NV Utrecht-gebied moet opvangen. De Structuurvisie Randstad 2040 loopt daarmee geheel in de pas met de Ontwikkelingsvisie van de NV Utrecht.

Voor de uitvoering zijn op rijksniveau projecten nodig: projecten zoals die uit het programma Randstad Urgent en het MIRT-projectenboek (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). In juli 2009 heeft het kabinet besloten om in aanvulling op deze projecten voor de lange termijn een MIRT-verkenning te starten naar mogelijk nieuwe sleutelprojecten voor de Randstad. Dit zijn projecten die een sterke impuls kunnen geven aan het realiseren van de rijksdoelstellingen in de Randstad. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om grootschalige stedelijke ingrepen in combinatie met de Olympische ambitie van het kabinet of om deltaveiligheid. Op verzoek van het ministerie van VROM heeft de NV Utrecht in het voorjaar 2010 een potentieel sleutelproject aangedragen: de A12 zone. Bovendien heeft de provincie Utrecht in 2009 en 2010 een medewerker parttime gedetacheerd

bij het projectteam Randstad 2040. De MIRT-verkenning Randstad Sleutelprojecten is eind 2010 afgerond. De verkenning heeft geresulteerd in een keuze van het rijk voor focus op enkele sleutelgebieden: regio's waar de opgaven het grootst zijn. De aanpak met sleutelprojecten is nu vervangen door bestuurlijke prestatieafspraken per regio.

In november 2010 is de Beleidsbrief Infrastructuur en Milieu verschenen (Ministerie IenM). Hierin heeft de Minister de belangrijkste opgaven benoemd. Daarbij zijn ook de regio's benoemd waar de focus naar uitgaat, o.a. de regio's Amsterdam-Utrecht. Ook is daarin aangegeven dat de Structuurvisie Randstad 2040 in 2011 wordt betrokken (c.q. vervangen) door de in 2011 op te stellen Structuurvisie Infrastructuur en Milieu.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

In de beleidsbrief van de Minister van IenM is in november 2010 aangekondigd dat zij voor de zomer van 2011 zal komen met een actualisatie van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid. Op 1 juni 2011 heeft de Ministerraad ingestemd met de ontwerp Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR): een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau in Nederland.

In het voorjaar 2010 is de provincie betrokken geweest bij de totstandkoming. Daarbij is steeds aandacht gevraagd voor een aantal Utrechtse omvangrijke en complexe opgaven: de binnenstedelijke opgave, Utrecht Science Park, verbinding Almere met de regio Utrecht in relatie tot de Schaalsprong Almere (AGU).

In de zomer 2011 hebben de ontwerp SVIR, inclusief het bijbehorende planMER en Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte (eerste aanvulling) ter inzage gelegen. De partijen in de Noordvleugel Utrecht (NV-Utrecht) en het Utrechts Verkeer en Vervoerberaad (UVVB) hebben in september 2011 gezamenlijk een zienswijze ingediend op dit ontwerp. In de zienswijze hebben we aangegeven het positief te vinden dat er met de SVIR voor het eerst een compacte en integrale rijksvisie ligt op het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid. De taken (zoals de Nationale Landschappen) die naar de provincie worden doorgeschoven pakken we graag en vol vertrouwen op. Als regio ondersteunen we het accent op de Randstad en de inzet op de prioritaire gebieden. Dit vooral om de internationale concurrentiepositie van Nederland als geheel te versterken. De Utrechtse regio speelt daarin een belangrijke rol. Als regio hebben we wel een aantal belangrijke kanttekeningen geplaatst, onder meer wat betreft het terugtrekken van het rijk voor wat betreft haar verantwoordelijkheid bij een aantal opgaven. Het betreft de opgaven die dermate complex zijn dat ze niet zonder betrokkenheid van het rijk tot een goede realisatie komen; het gaat daarbij het vooral over de binnenstedelijke woningbouwopgave en de kwaliteit en toegankelijkheid van groen en landschap.

Gebiedsgericht Ruimtelijk beleid

Het Groene Hart

In het Nationaal Landschap Groene Hart werken de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht samen met regionale overheden, maatschappelijke organisaties en het Rijk aan een

landschappelijk mooi, ecologisch waardevol, economisch vitaal Groene Hart waarin het voor inwoners en recreanten goed toeven is. Hiertoe hebben Provinciale Staten van de drie provincies in 2007 het Uitvoeringsprogramma Groene Hart 2007-2013 vastgesteld. In dit uitvoeringsprogramma zijn tien iconprojecten opgenomen, waarvan de volgende (deels) in de provincie Utrecht liggen of daarop betrekking hebben: De Venen, Groene Ruggengraat, Recreatief Routen netwerk, Merk & Marketing, Venster Bodegraven – Woerden en Groot Mijdrecht-Noord. De iconprojecten zijn essentieel voor het Groene Hart-beleid en ze hebben een voorbeeld- of aanjaagfunctie voor het hele Groene Hart.

In 2010 hebben de 3 Groene Hart provincies het uitvoeringsprogramma Groene Hart herijkt, mede in het licht van het (aangekondigde) nieuwe rijksbeleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de Herijking van het (Rijks)natuurbeleid. In 2012 wordt de samenwerking met de gemeenten en waterschappen in het groene Hart geïntensiveerd. In samenspraak met deze partijen wordt in 2012 het Uitvoeringsprogramma Groene Hart geactualiseerd. Groene Hart brede thema's staan voorop, waarbij meer aandacht uit zal gaan naar het versterken en afstemmen van thema's als water en RO.

In december 2008 hebben de colleges van Gedeputeerde Staten van de drie Groene Hartprovincies de Voorloper Groene Hart 2009-2020 vastgesteld met daarin het gezamenlijke ruimtelijk beleid van de drie provincies voor het Nationaal Landschap Groene Hart. In februari 2009 hebben Provinciale Staten van de drie provincies de Voorloper overgenomen als belangrijke gezamenlijke bouwsteen voor de provinciale structuurvisies. De provincies Noord- en Zuid-Holland hebben de Voorloper inmiddels verwerkt in een provinciale structuurvisie. De provincie Utrecht verwerkt momenteel de Voorloper in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2025.

De Voorloper is in 2009, 2010 en 2011 voortgezet in de Doorloper. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld, wat zich, naast het verwerken van de Voorloper in structuurvisies, richt op de actuele ruimtelijke thema's. Zo wordt aan ruimtelijke kwaliteit gewerkt via de Kwaliteitsatlas Groene Hart én via het juridisch borgen hiervan in de provinciale ruimtelijke verordeningen. De uitwerking van de Kwaliteitsatlas Groene Hart heeft geleid tot kwaliteitsateliers en het in het leven roepen van het Kwaliteitsteam Groene Hart.

Voor het volgen van de ontwikkelingen in het Groene Hart, zowel de uitvoering, als bijvoorbeeld de ontwikkeling van woningbouw en bedrijventerreinen, is in 2010 de eerste Effectmonitor Groene Hart opgesteld. Voor de ruimtelijke thema's wonen en werken laat de monitor zien dat de ontwikkelingen binnen het Groene Hart tot nu toe passen binnen de kaders van migratiesaldo nul, zoals het rijk dat tot en met 2010 hanteerde. In het nieuwe rijksbeleid dat in 2011 van kracht is geworden (Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte), is sturing via migratiesaldo nul losgelaten. De Groene Hartprovincies blijven dit saldo echter wel hanteren voor het beoordelen van de realisatie van woningbouw en bedrijventerreinen in relatie tot de kwaliteiten van het Groene Hart.

Groot Mijdrecht Noord

In juli 2009 is besloten door te gaan met de uitvoering van de natuuropgave zoals geformuleerd in Plan van Aanpak De Venen (1998) en Herijkt Plan de Venen 2007. Natuuropgaven, onzekere toekomst voor de landbouw, de dreigende versnippering van het landschap en water(kwaliteits)problemen zijn hiertoe de aanleiding geweest. Concreet betekende dit het realiseren van een hoogwaardig moerasnatuur in het oostelijk deel van de polder Groot Mijdrecht Noord (GMN-oost). Op 28 juni 2010 hebben PS ingestemd met de zogenaamde Veenribbenvariant,

als basis voor het opstellen van een inrichtingsplan voor GMN-oost. In de loop van 2010 is er een nieuw regeerakkoord gekomen met voorstellen tot bezuinigingen op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), waarvan GMN onderdeel uitmaakt. Deze bezuinigingen noopten tot een herijking van de EHS in alle provincies. Vanuit deze landelijke context is in 2011 een nieuwe begroting van het project GMN nodig gebleken en door PS vastgesteld (feb 2011). De nieuwe begroting ging uit van een lichte versobering, met instant houding van de uitgangspunten van de Veenribbenvariant. PS hebben uitdrukkelijk hierbij gesteld dat het beschikbaar komen van passende rijksmiddelen een randvoorwaarde is voor het doorzetten van de realisering van de Veenribbenvariant. Anders zou de Veenribbenvariant worden heroverwogen tot een 'versoberde Veenribbenvariant'.

De rijksbezuinigingen op de EHS waren zodanig ingrijpend dat in de 2de helft van 2011 een start is gemaakt met het uitwerken van een 'versoberde Veenribbenvariant' tesamen met alle betrokken partijen (Natuurmonumenten, gemeente De Ronde Venen, het waterschap Amstel Gooi en Vecht en een bewonersdelegatie). Er is gestart met het maken van een inrichtingsschets op hoofdlijnen voor GMN-oost, zodat de huidige Veenribbenvariant soberder, met een taakstellend budget en via snelle besluitvorming kan worden uitgevoerd. Deze 'versoberde' variant betekent dat nog steeds op een deel van GMN-oost natte natuur ontwikkeld zal worden op termijn. In de uitvoering zal geprobeerd worden voldoende natuurdoelen te realiseren, zodat het gebied op termijn als habitat kan functioneren voor populaties van de (meer kritische) moerasvogels o.a. als broedgebied. Alle bestaande agrarische gronden zullen worden verworven dan wel via Particulier Natuurbeheer als natuur worden beheerd, terwijl alle bewoning en bebouwing kan blijven.

Hart van de Heuvelrug

Het gebiedsontwikkelingsprogramma Hart van de Heuvelrug, waarin zeventien partijen samenwerken, richt zich op een ruimtelijke kwaliteitsverbetering van het gebied tussen Amersfoort, Soest en Zeist. De belangrijkste opgave is het realiseren van drie ecologische corridors. Daarnaast richt het programma zich op rode ontwikkelingen en op de maatschappelijke integratie van de zorg. Voor de concrete uitvoering van projecten binnen Hart van de Heuvelrug zijn clusterovereenkomsten van belang. In een clusterovereenkomst maken de uitvoerende partijen afspraken over een pakket van groene en rode projecten die binnen één grondexploitatie worden betrokken en die leiden tot een ruimtelijke kwaliteitsverbetering. In 2010-2011 waren vier clusters in uitvoering: Soest I, Zeist I (Zorgpilot), Zeist II en Zeist III.

De herinrichting van vliegbasis Soesterberg maakt formeel geen deel uit van het programma, maar is wel van belang om de programmadoelen te kunnen realiseren. Daarom komt de herinrichting van de vliegbasis wel in nauwe samenhang met Hart van de Heuvelrug tot stand.

Voor de herinrichting vliegbasis Soesterberg hebben wij een gedeeltelijke herziening van de structuurvisie 2005 – 2015 opgesteld. Hierin is het in 2009 door de raden van de gemeenten Soest en Zeist en PS vastgestelde Ruimtelijk Plan Herinrichting Vliegbasis Soesterberg verankerd in een op de Wro gebaseerd plan. De structuurvisie is opgesteld als een digitaal plan, zoals bedoeld in de Wro-Bro. Het plan is echter nog voor 1 januari 2010 ter inzage gelegd. Daardoor is de papieren versie nog het rechtsgeldige document. Op 31 mei 2010 hebben PS de partiële herziening vastgesteld. Voor de structuurvisie is tevens een planMER opgesteld. Daartoe is de al eerder opgestelde vrijwillige mer aangevuld met nog ontbrekende informatie.

In 2011 hebben PS besloten het programma Hart van de Heuvelrug expliciet aan te merken als een provinciaal belang.

Ruimte voor de Lek

In de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier zijn 39 maatregelen benoemd die moeten zorgen voor die voldoende bescherming tegen de toevloed van het water. Eén van deze maatregelen is de “Uiterwaardvergraving Honswijkerwaarden, stuweiland Hagestein, Hagesteinse uiterwaard en Heerenwaard”, beter bekend onder de naam Ruimte voor de Lek.

De provincie Utrecht is initiatiefnemer voor het project Ruimte voor de Lek. In nauwe samenwerking met de gemeenten Houten, Nieuwegein, Vianen en IJsselstein, het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, het Waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat Dienst Oost-Nederland en de Programmadirectie Ruimte voor de Rivier heeft de provincie Utrecht invulling gegeven aan de veiligheidsopgave, aan de opgave in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur en aan een aanvullend pakket van maatregelen ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit in het gebied. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregelen. Ruimte voor de Lek voorziet in het behalen van de rivierkundige taakstelling (veiligheid) in combinatie met het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied. De maatregelen die voor het transformeren van het gebied uitgevoerd dienen te worden omvatten het verlagen en doorgraven van de zomerkaden, de aanleg van geulen en maaiveldverlaging. Met het toelaten van de rivier- en getijdendynamiek krijgt het plangebied zijn ecologische identiteit weer voor een belangrijk deel terug. Ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit worden kenmerkende natuurwaarden ontwikkeld en wordt de belevingswaarde van het gebied verhoogd door het gebied toegankelijk te maken voor recreanten. In het gebied worden tevens enkele recreatieve voorzieningen gerealiseerd. Voor de uitvoering van het project is aanpassing van de geldende bestemmingsplannen noodzakelijk. Provinciale Staten hebben op 8 juni 2009 besloten tot het opstellen van een provinciaal inpassingsplan voor dit project, waarmee de gewenste ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. De gemeenten Houten, Nieuwegein, Vianen en IJsselstein hebben te kennen gegeven er mee in te stemmen dat door de provincie een inpassingsplan wordt opgesteld. Op 24 mei 2011 is het voorontwerp inpassingsplan ‘Ruimte voor de Lek’ door ons college vastgesteld. Dit plan heeft gedurende 6 weken ter inzage gelegen en is in het kader van het vooroverleg aangeboden aan de overlegpartners. Er zijn drie inspraakreacties en negen reacties van de overlegpartners ontvangen. De inspraak- en overlegreacties hebben aanleiding gegeven tot het doorvoeren van enkele wijzigingen op onderschikte onderdelen. Op 10 januari 2012 is het ontwerp inpassingsplan vastgesteld.

Nieuwe Hollandse Waterlinie

De Nieuwe Hollandse Waterlinie is onderdeel van de Ruimtelijke Hoofdstructuur van Nederland en is het grootste Rijksmonument. In 2011 is de Nieuwe Hollandse Waterlinie geplaatst op de voorlopige lijst van de UNESCO Werelderfgoederen.

Het programma kent drie pijlers: een herkenbaar waterlinieprofiel, beleefbaarheid en een maatschappelijk en economisch duurzaam gebruik.

Het programma is niet alleen op de helft (naar 2020), maar gaat tevens een nieuwe fase in doordat de rijksoverheid zich verder terugtrekt en het programma in de komende jaren overdraagt naar de provincies. Tevens zijn bezuinigingen aan de orde en is cultureel ondernemerschap een belangrijk speerpunt van beleid geworden. Dat neemt niet weg dat de ambities onverminderd hoog blijven.

Veel projecten zijn in uitvoering gekomen in de vier deelgebieden die in de provincie Utrecht zijn gelegen. Het gaat dan niet alleen om herstel en herbestemming van forten, maar ook om realiseren van verbindingen en gebiedsontwikkelingen.

Voorbeelden zijn de realisatie van voorzieningen als scouting en buitenschoolse opvang in de lunetten van Utrecht, of het herstel van sluizen in de gemeente Stichtse Vecht. Zeer aansprekend is het ontwerp van het Nationale Liniecentrum dat in Fort bij Vechten zal worden gerealiseerd. Veel recreatieve voorzieningen zijn vooral gerealiseerd rondom Houten. Een mooi voorbeeld van gebiedsontwikkeling is er bij het Eiland van Schalkwijk.

De Fortenmaand is een jaarlijks terugkerend evenement dat veel publiek genereert. In 2011 is tevens onderzocht hoe verder een evenementenprogramma op te zetten dat recht doet aan de pijler beleving en een koppeling legt naar de viering van de Vrede van Utrecht in 2013 en anticipeert op de nominatie van Utrecht als Culturele Hoofdstad in 2018.

Food Valley

Food Valley is een samenwerkingsverband van de Utrechtse gemeenten Renswoude, Veenendaal en Rhenen met de Gelderse gemeenten: Wageningen, Ede, Scherpenzeel, Barneveld en Nijkerk.

Provincies Gelderland en Utrecht zijn nauw betrokken bij de discussies in FoodValley verband. De ambitie van FoodValley is een topregio te worden voor de agrofood sector en daarmee sluit de regio aan bij het topsectoren beleid van het kabinet.

Het regiobestuur heeft op 8 juli 2011 de Strategische Agenda van Regio FoodValley (2011-2015) in concept vastgesteld. Pijlers van deze zijn: vestigingsklimaat en leefomgeving. In de daaropvolgende maanden is de Strategische Agenda door de verschillende gemeenteraden vastgesteld.

De Regio FoodValley is van plan om in 2012 een Gebiedsvisie op te stellen. Waar de Strategische Agenda een opsomming is van de opgaven rond de twee pijlers is het de bedoeling een ruimtelijk relevante afweging te maken en samenhang, keuzes en prioriteiten in de opgaven aan te brengen.

A12-zone Oudenrijn-Lunetten

Deze zone komt o.a. voort uit de Ontwikkelingsvisie NV Utrecht 2015-2030 (Eindbalans, juni 2009). Hierin is geconstateerd dat de A12-zone tussen Oudenrijn en Lunetten één van de laatste potentiële grote transformatie- en verdichtinglocaties in de provincie Utrecht is. Begin 2009 zijn de betrokken partijen (gemeenten Utrecht, Nieuwegein en Houten, Bestuur Regio Utrecht en Provincie Utrecht, in samenwerking met Rijkspartijen) gestart met een verkenning naar de ontwikkelingsmogelijkheden in de A12-zone. In september 2009 heeft de Stuurgroep A12-zone ingestemd met het resultaat van deze eerste globale verkenning (ambitiedocument "A12 Centraal, Ontwikkelingsperspectief 2040"). GS van Utrecht, het dagelijks bestuur van Bestuur Regio Utrecht en de Colleges van de gemeenten Houten, Nieuwegein en Utrecht hebben eind 2009 met instemming kennisgenomen van het ambitiedocument. In september 2009 heeft de Stuurgroep bovendien besloten tot het opstellen van een plan van aanpak voor de vervolgfase: de Haalbaarheidsfase. Dit ook in het verlengde van de bestuurlijke afspraken in het kader van het Randstad Urgent project Duurzaam Bouwen in de Noordvleugel Utrecht (juli 2009) én in het verlengde van de afspraken uit het BO MIRT november 2009. Hierin was afgesproken om de in het Ontwikkelingsperspectief A12 Centraal beschreven ambities in een breder regionaal en nationaal perspectief te beschouwen, waarbij zal worden verkend of de in het Ontwikkelingsperspectief A12 Centraal beschreven ambitie het juiste antwoord is om de problemen op de langere termijn in de regio op te lossen.

Het haalbaarheidsonderzoek is uitgevoerd in de periode januari 2010 tot voorjaar 2011. In deze fase heeft een verbreding en verdieping van het resultaat van de eerste fase plaatsgevonden. Doelen waren (1) de opgave van de A12-zone in breder perspectief te plaatsen waarbij nut en noodzaak worden onderzocht, (2) het onderzoeken van de haalbaarheid ervan en (3) het streven om te komen tot een ontwikkelperspectief waarin ambitie en realisme samengaan. De resultaten zijn opgenomen in de eindrapportage “Verstedelijkingsperspectief A12 Centraal”. De conclusie was dat ontwikkeling onder voorwaarden haalbaar is. Realisatie is niet makkelijk, maar zeer de moeite waard en heeft verstrekkende gevolgen. De overtuiging is gegroeid dat het niet zozeer de vraag is óf de A12-zone op de langere termijn zal transformeren, maar meer hóe het zal gebeuren. Met de eindrapportage is deze fase afgesloten. In het voorjaar van 2011 hebben de Stuurgroep A12 Centraal en vervolgens de regionale partijen, ingestemd met de resultaten van dit haalbaarheidsonderzoek.

Hoewel het hoofdaccent op ontwikkeling ver weg ligt, vraagt deze inhoudelijk koers nu al voorbereiding. Er is daarom in het verstedelijkingsperspectief aangegeven dat in de periode tot 2025 sprake is van “actief rentmeesterschap”, o.a. om de huidige dynamiek in het gebied in het licht van de ambitie te kunnen sturen. In het voorjaar 2011 heeft de Stuurgroep A12 Centraal besloten om voor de eerste fase van actief rentmeesterschap een afsprakenkader op te stellen als vertrekpunt voor een regionaal samenwerkingsverband. In dat kader zijn in de zomerperiode van 2011 verschillende overleggen gevoerd met de partners. Gebleken is dat de visie door de A12 partners op hoofdlijn wordt gedeeld. Tegelijkertijd is duidelijk dat het nadrukkelijk gaat om een ambitie voor de lange termijn. Mede in het licht van de huidige economische situatie geven partijen nu prioriteit aan het realiseren van stagnerende lopende gebiedsontwikkelingsprojecten. Er is nu geen draagvlak en noodzaak voor een zware en intensieve vorm van samenwerking in A12-verband. Deze bevindingen hebben geleid tot het besluit tot het opstellen van een intentieverklaring en een dynamisch werkprogramma. Deze worden naar verwachting begin 2012 vastgesteld.

Inpassingsplan Verbindingsweg Houten – A12 (Rijsbruggerwegtracé)

In 2009 hebben belanghebbende partijen, waaronder de provincie, Houten en Bunnik, een bestuursovereenkomst ondertekend waarin een voorkeur werd uitgesproken voor het Rijsbruggerwegtracé als ontsluiting voor Houten. Gedurende de uitwerking van dit tracé naar een bestemmingsplan bleek dat Bunnik niet bereid was dit bestemmingsplan in procedure te brengen vanwege het ontbreken van harde (financiële) toezeggingen over enkele Bunnikse verkeersproblemen. De gemeente Houten heeft daarop de provincie gevraagd een inpassingsplan voor het Rijsbruggerwegtracé op te stellen.

Op 26 april 2010 hebben Provinciale Staten het project A12 SALTO Rijsbruggerwegtracé benoemd tot project van provinciaal belang en besloten om daarvoor een inpassingsplan op te stellen. Tijdens de commissievergadering is door sommige fracties gewezen op de planvorming rond de bereikbaarheidsproblematiek van de regio, de Planstudie Ring Utrecht. Ons college heeft daarop toegezegd te onderzoeken of het Rijsbruggerwegtracé ook de voorkeur heeft als rekening gehouden wordt met deze Planstudie. Hiertoe is de MER van 2007 herijkt middels de ‘MER Ontsluiting Houten, herijking alternatieven’. Deze herijking heeft er toe geleid dat op 13 december 2010 Provinciale Staten het besluit van 26 april 2010 hebben bekrachtigd en besloten het opstellen van een inpassingsplan voor het Rijsbruggerwegtracé voortvarend ter hand te nemen.

Op 1 maart 2011 is het voorontwerp inpassingsplan (VOIP) ‘Verbindingsweg Houten- A12’ vastgesteld. Dit plan is gedurende 6 weken ter inzage gelegd, er heeft een informatieavond en een hoorzitting voor het gebied plaatsgevonden. Het VOIP is in de commissie (RGW m.u.v. MME) van 4

april 2011 besproken en op 25 mei heeft er een informele hoorzitting voor de beide gemeenteraden plaatsgevonden. Er zijn op het VOIP in totaal 58 zienswijzen en inspraakreacties binnengekomen. Het plan is vervolgens op enkele onderdelen aanzienlijk aangepast. Zo is er gekozen voor een ongelijkvloerse kruising met de Achterdijk in de plaats van een turbotonde. Ook is de weg lager gelegd in het plan in verband met de landschappelijke inpassing. Tot slot is de Binnenweg, welke parallel ligt aan de Rondweg Houten, toegankelijk gemaakt voor landbouwverkeer.

Op 23 augustus 2011 is het ontwerp inpassingsplan (OIP) vastgesteld en ter inzage gelegd. Binnen deze termijn heeft op 27 september een informatiemarkt, een hoorzitting voor het gebied en een formele hoorzitting voor de gemeenteraden plaatsgevonden. Er zijn op het OIP in totaal 102 zienswijzen ingediend. Alhoewel deze zienswijzen aanleiding hebben gegeven tot het doorvoeren van enkele wijzigingen, kennen deze geen aanzienlijke ruimtelijke consequenties. Gelet op de bezwaren met betrekking tot de ontsluiting en bereikbaarheid van bewoners van de Binnenweg en Rijsbruggerweg, is besloten bestemmingsverkeer toe te staan. Hiervoor zal gemeente Houten een verkeersbesluit nemen voorafgaand aan de vaststelling van het inpassingsplan.

Op 24 januari 2012 heeft ons college besloten het inpassingsplan aan Provinciale Staten aan te bieden ter vaststelling. Deze vaststelling zal plaatsvinden op 12 maart 2012.

Inpassingsplan Lange Vliet - IJsselwetering

In juni 2010 is ambtelijk gestart om een digitaal raadpleegbaar inpassingsplan Lange Vliet-IJsselwetering op te stellen. Het inpassingsplan Lange Vliet-IJsselwetering heeft tot doel om een groot recreatief groengebied rondom de stad Utrecht (zogenaamde Rods-gebieden) te realiseren. Deze taakstelling komt voort uit afspraken met het rijk. De rijksmiddelen om RodS-gebieden te ontwikkelen zijn geschrapt. Dit betekent dat niet verder is gegaan met de procedure tot vaststelling van het inpassingsplan Lange Vliet-IJsselwetering.

Gemeentelijk Ruimtelijk beleid

Beoordeling en begeleiding van gemeentelijke ruimtelijke ontwikkelingen

Met de Wro is de rol van de provincie met betrekking tot bestemmingsplannen en aanvragen voor een verklaring van geen bezwaar op grond van artikel 19 van de oude wet (WRO) ingrijpend gewijzigd. De provincie beoordeelt nu de bestemmingsplannen en projectbesluiten op strijdigheid met het provinciaal ruimtelijk belang. Hoewel de beoordeling van gemeentelijke ruimtelijke plannen onder de Wro beperkter is dan onder de WRO het geval was, is er in 2010 sprake geweest van een verhoogde inzet. Dit komt onder meer doordat het vroegtijdig 'uitventen' van het provinciaal belang richting gemeenten extra tijd vergt, de inzet van nieuwe instrumenten extra menskracht en nieuwe vaardigheden vraagt én er nog steeds sprake is van 'uitloop-WRO-werkzaamheden'.

In 2010 is op basis van de WRO nog voor 5 vastgestelde bestemmingsplannen een besluit over goedkeuring genomen. Met betrekking tot het vastgestelde bestemmingsplan Prinses Amaliaaan (Woudenberg) hebben wij, naar aanleiding van een uitspraak van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, met toepassing van de streekplan afwijkingsbevoegdheid, een nieuw besluit omtrent de goedkeuring van het plan genomen. Daarnaast zijn nog 24 verzoeken om een verklaring van geen bezwaar ex artikel 19 WRO behandeld. In 1 geval heeft dat geleid tot het door ons uitgesproken voornemen de gevraagde verklaring van geen bezwaar te weigeren. Het ging daarbij om de vervangende bouw van een woning in het gebied Bosch en Duin in De Bilt. In 3 gevallen hebben wij de gevraagde verklaring van geen bezwaar definitief geweigerd (bouwplan PGGM-terrein in Zeist, "rood voor groen"-ontwikkeling Klein Wolfswinkel in Renswoude en de voorgenomen bouw van een "ruimte voor ruimte-woning" in Maarn).

Op basis van de Wro zijn 101 voorontwerpbestemmingsplannen, 103 ontwerp-, 117 vastgestelde bestemmingsplannen, 48 projectbesluiten en 4 gemeentelijke structuurvisies behandeld. Tegen 10 ontwerpbestemmingsplannen hebben wij bij de desbetreffende gemeenten zienswijzen ingediend en met betrekking tot 2 vastgestelde projectbesluiten heeft ons college beroep ingesteld bij de Raad van State. De ingediende zienswijzen hadden meest betrekking op het beleid inzake de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), archeologie en ruimte voor ruimte. In het kader van maatwerkoplossingen over het beleid inzake ruimte voor ruimte, functiewijziging, rode contouren en EHS hebben wij in 9 gevallen ontheffing van de PRV verleend. In 1 geval is op verzoek van de provincie door middel van een herziening van de PRS zowel de rode als de groene contour aangepast (bestemmingsplan Vogelenzang / Rhenen).

In 2010 is in het kader van vrijstellingen ex artikel 19 WRO in beroep (ingesteld door een particulier) 1 zitting bij de rechtbank en in hoger beroep 1 zitting bij de Raad van State bijgewoond. Beide zittingen betroffen de vestiging van een benzineverkooppunt in Woerden waarvoor ook een geringe aanpassing van de rode contour (touwjesmethode) noodzakelijk was. Het beroep is door de rechtbank ongegrond verklaard, de Raad van State heeft een verzoek om voorlopige voorziening afgewezen.

Bij de Raad van State hebben 19 zaken tegen door ons goedgekeurde bestemmingsplannen gediend, 18 beroepen en 1 verzoek om voorlopige voorziening. Het verzoek om voorlopige voorziening is afgewezen. Van de beroepen zijn er 7 geheel ongegrond verklaard, 6 deels gegrond en 4 (meest op perceelsniveau) gegrond. In 1 geval is nog geen uitspraak gedaan.

Bij de Raad van State zijn voorts 5 zaken tegen door ons goedgekeurde wijzigings- of uitwerkingsplannen ex artikel 11 WRO behandeld, 4 beroepen en 1 verzoek om voorlopige voorziening. In alle gevallen is het beroep ongegrond verklaard. Het verzoek om voorlopige voorziening is toegewezen.

In 2010 zijn 14 principeverzoeken ambtelijk behandeld. Het ging in alle gevallen om voorgenomen ontwikkelingen in het landelijk gebied waarover de gemeenten, voorafgaande aan het opstarten van formele procedures, de opvatting van de provincie wilden weten.

Ook in 2010 is wat digitale bestemmingsplannen betreft ingezet op het beschikbaar krijgen van een digitale, provinciale raadpleegomgeving. Daarbinnen kunnen gemeentelijke ruimtelijke plannen digitaal worden geraadpleegd, beoordeeld en van commentaar voorzien. Vervolgens kan dat commentaar eveneens digitaal aan de gemeenten beschikbaar worden gesteld.

Wet ruimtelijke ordening (Wro)

In 2011 zijn op basis van de (oude) WRO geen besluiten omtrent de goedkeuring van door gemeenten vastgestelde bestemmingsplannen meer genomen. Wel zijn nog 2 verzoeken om een verklaring van geen bezwaar ex artikel 19 WRO ingewilligd. Daarmee lijkt een einde te zijn gekomen aan de behandeling door de provincie van bestemmingsplannen en artikel 19-aanvragen die nog onder de oude WRO door gemeenten in ontwerp zijn ter inzage gelegd c.q. die voor 1 juli 2008 bij gemeenten zijn ingediend.

Op basis van de in 2008 in werking getreden Wro zijn in 2011, 97 voorontwerpbestemmingsplannen, 117 ontwerp-, 147 vastgestelde bestemmingsplannen, 33 Wabo-ontheffingen en 6 gemeentelijke structuurvisies behandeld. Tegen 4 ontwerpbestemmingsplannen heeft ons college zienswijzen ingediend. Met betrekking tot 1 door een raad vastgesteld bestemmingsplan is een reactieve aanwijzing gegeven. Voor het eerst sinds de inwerkingtreding van de Wro is tegen een vastgesteld bestemmingsplan een proactieve aanwijzing gegeven. Dit betrof de bescherming van archeologische waarden in de ondergrond van in het buitengebied gelegen (agrarische)bouwpercelen in hetzelfde bestemmingsplan als waartegen ook de reactieve aanwijzing is gegeven.

In het kader van maatwerkoplossingen over het beleid omtrent Ruimte voor Ruimte, functieverandering, rode contouren en Ecologische Hoofdstructuur (EHS) hebben wij in 4 gevallen ontheffing van de PRV verleend. Het ging in alle gevallen om een aanpassing van de rode contour.

Met alle gemeenten heeft in 2010 en 2011 periodiek ambtelijk overleg plaatsgevonden. Daarnaast is door deelname aan werk-, project- en klankbordgroepen een bijdrage geleverd aan diverse (gemeentelijke) projecten. Met deze participatie in het voortraject van de planvorming wordt invulling gegeven aan de nieuwe rol van de provincie onder de Wro.

In 2011 zijn 17 principeverzoeken ambtelijk behandeld. Het ging in alle gevallen om voorgenomen ontwikkelingen in het landelijk gebied, bijvoorbeeld over de invulling van het maatwerk bij Ruimte voor Ruimte-aanvragen, waarover de gemeenten, voorafgaande aan het opstarten van formele procedures, de opvatting van de provincie wilden weten.

Inpassingsplannen

In 2011 is gewerkt aan de inpassingsplannen Ruimte voor de Lek en Rijsbruggerwegtracé. Het ontwerp-inpassingsplan voor het Rijsbruggerwegtracé is in augustus vastgesteld en heeft in september/oktober ter inzage gelegen. Er zijn 102 zienswijzen ingediend. Naar verwachting wordt het definitieve inpassingsplan in maart 2012 vastgesteld. Het ontwerp-inpassingsplan Ruimte voor de Lek is in januari 2012 vastgesteld. De finale besluitvorming wordt voorzien voor juli 2012. In 2011 is voorts besloten tot het opstellen van een inpassingsplan voor een aantal ontwikkelingen op het landgoed Prattenburg in Rhenen (start in 2012).

Digitaliseringsplicht

Sinds 2010 moeten ruimtelijke plannen (visies, plannen en gebiedsgerichte besluiten) ook digitaal worden gemaakt en digitaal beschikbaar zijn (wettelijke digitaliseringsplicht). Er is in 2011 ervaring met de digitale manier van werken opgedaan, zowel wat betreft het raadplegen van gemeentelijke plannen, als met het zelf maken van plannen (inpassingsplan, structuurvisie en reactieve aanwijzing). Er is ook gewerkt aan het verbeteren van de Raadpleegomgeving (Webkaart – Plannenbank). In september 2011 is een verbeterde versie opgeleverd.

Thematisch Ruimtelijk beleid

Bodem

Bodemagenda

In de Bodemvisie (2009) zijn bodemambities benoemd, die bijdragen aan het maken van ruimtelijke keuzes of aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. De Bodemvisie vormde hierdoor mede een bouwsteen bij het opstellen van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie. In 2010 is de Bodemagenda als uitwerking van de Bodemvisie aan de commissie RGW gepresenteerd. In de Bodemagenda zijn de activiteiten vanuit bodem voor 2011 opgenomen. Deze activiteiten dragen veelal bij aan andere onderwerpen. Een belangrijk onderdeel van de uitwerking bestond in 2011 uit de bijdrage aan de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie. Daarnaast zijn de pilotstudies voor RO in de ondergrond en bodemdaling in veenweidegebied uitgevoerd (zie hieronder voor nadere toelichting bij deze pilotstudies). Via de website van de provincie Utrecht is veel achtergrondinformatie over aardkundige waarden beschikbaar gekomen (<http://www.provincie-utrecht.nl/loket/kaarten/geo/aardkundige-waarden/>).

Pilot bodemdaling in veenweidegebied

De pilot bodemdaling in veenweidegebied heeft een bodemgeschiktheidskaart en een bodemdalingsmodel opgeleverd. Op de bodemgeschiktheidskaart is aangegeven welke gebieden in het veenweidegebied het meest geschikt zijn voor bebouwing. Het bodemdalingsmodel kan gebruikt worden om het effect op de bodemdaling in beeld te brengen door een ander waterbeheer bij een ruimtelijke gebiedswijziging. Momenteel wordt dit model nog verder verbeterd en worden meer opties ingebouwd om effecten op de bodemdaling in beeld te brengen voor verschillende inrichtingsmogelijkheden, zoals waterpeilaanpassing, verbreden waterlopen en functieverandering.

Pilot RO in de ondergrond

In 2011 is een pilot uitgevoerd met als doel om de drukte in de ondergrond in beeld te brengen en antwoord te krijgen of er behoefte is aan ordening van de ondergrond. De aanleiding voor de pilot vormt de uitwerking van de Bodemvisie en het Convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties (dit convenant is opgesteld in 2009 tussen het Rijk, de provincies, de gemeenten en de waterschappen). De pilot levert een bijdrage voor de op te stellen structuurvisie voor de ondergrond. Voor de pilot is voor twee gemeenten (Veenendaal en Woerden) bodem-, water- en ruimtelijke informatie uitgewisseld met een interactieve viewer. De pilot is samen met gemeenten uitgevoerd. Er is naar voren gekomen dat er locaties zijn waar behoefte is aan ordening van de ondergrond. Deze conclusie komt vooral voort uit te verwachten ontwikkelingen in de toekomst. Momenteel wordt interferentie met en tussen bodemenergiesystemen en de relatie met grondwaterverontreinigingen als het grootste knelpunten in de ondergrond ervaren door gemeenten. Via welk instrument de ordening het beste vorm kan krijgen en welke rol provincie en gemeenten daarin het beste kunnen oppakken is geen onderdeel geweest van de pilot. Door alle partijen werden dit wel aangemerkt als belangrijke vragen.

Bodem- en Wateragenda

In 2010 is een Bodemagenda opgesteld om de commissie Ruimte, Groen en Water te informeren over de uitvoering van de provinciale Bodemvisie. Op verzoek van de commissie is in 2011 een Integrale Bodem- en wateragenda 2012 opgesteld. Hierin staan activiteiten opgenomen, die voortkomen uit de Bodemvisie, het Grondwaterplan 2008-2013 en het Waterplan 2010-2015. Het

schetst in tien thematische factsheets de provinciale opgaven op dit gebied, de activiteiten voor 2012 en een doorkijk naar de toekomst. De agenda legt een relatie met de PRS. Veel activiteiten zijn direct gericht op verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in gebieden. Hierbij is te denken aan de problematiek van maaiveldaling, waterveiligheid, verdroging, een goede borging van winningen voor drinkwater en de ontwikkeling naar een structuurvisie voor de ondergrond. Met de commissie is afgesproken om deze jaarlijkse agenda verder te ontwikkelen in de richting van een agenda voor de fysieke leefomgeving. Deze zal niet alleen vooruitkijken, maar ook met een verkeerslicht een beeld geven van de stand van zaken van de beleidsuitvoering.

Water

Waterplan 2010-2015

Voortgaande ruimtelijke ontwikkelingen, klimaatverandering, bodemdaling en een versnipperd watersysteem maken de provincie Utrecht kwetsbaar. Voor de lange termijn zetten we in op de ontwikkeling van robuuste, duurzame watersystemen.

Op 23 november 2009 hebben PS het Provinciaal Waterplan 2010 – 2015 vastgesteld. Dit plan is een strategisch beleidsplan, waarin de hoofdlijnen van provinciale waterbeleid en de daartoe behorende aspecten van het provinciale ruimtelijke beleid zijn vastgelegd. Het plan is voor de ruimtelijke aspecten tevens structuurvisie zoals bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening.

In het Provinciaal Waterplan zijn enkele uitspraken van provinciaal belang opgenomen, o.a. over de veiligstelling van grootschalige waterbergingsgebieden in de Gelderse Vallei en de strategische drinkwatervoorraden en het zwaarwegend meenemen van overstromingsgevaar in nieuwe ruimtelijke plannen waar het realiseren van kwetsbare en vitale objecten en grootschalige woonwijken en grootschalige bedrijventerreinen aan de orde is. Voor buitendijkse gebieden langs de Nederrijn en Lek geldt dit ook voor kleinschalige woonwijken en bedrijventerreinen.

Bestuursakkoord Water

In het Bestuursakkoord Water uit 2011 zijn verantwoordelijkheden in het waterbeheer, een gezamenlijk domein van rijk, provincies, gemeenten en waterschappen, scherper toebedeeld. Zo is het rijk verantwoordelijk voor onderwerpen van nationaal belang zoals de veiligheid tegen overstromingen. De provincie speelt op het regionale niveau een centrale rol in het ruimtelijk economische domein en de natuur en stelt de kaders voor het regionale waterbeheer en voor grondwater. In de huidige PRS zijn bepalingen opgenomen t.a.v. ruimtelijke reserveringen bij de primaire keringen vanwege toekomstige dijkversterkingen. Op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) stelt het Rijk hier sinds 1 januari 2012 bepalingen voor. De provincie gaat dit regelen voor de regionale waterkeringen in de nieuwe PRS/PRV. Het Provinciaal Waterplan betreft overigens het laatste provinciale Waterplan. In het Bestuursakkoord Water is namelijk afgesproken dat het rijk en de provincies geen nieuwe afzonderlijke waterplannen meer opstellen. Er zal integratie plaatsvinden met andere plannen.

Deltaprogramma

Het Deltaprogramma staat voor een veilig én aantrekkelijk Nederland, nu maar ook in de toekomst. Doel van het Deltaprogramma is ervoor te zorgen dat de huidige en volgende generaties veilig zijn tegen het water en dat we de komende eeuw beschikken over genoeg zoet water. Het betreft een nationaal programma, waaraan Rijksoverheid, provincies, waterschappen en gemeenten nauw samenwerken. Maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en kennisinstituten worden er actief bij betrokken.

Centraal in het Deltaprogramma staan een aantal belangrijke beslissingen die genomen moeten worden voor de toekomst van onze delta, de zogenaamde deltabeslissingen inzake waterveiligheid, zoetwaterstrategie, peilbeheer IJsselmeergebied, RijnMaasdelta en ruimtelijke adaptatie. De opgaven voor veiligheid, zoetwatervoorziening en de rol die ruimtelijke inrichting daarbij kan spelen worden in samenhang te benaderend.

De provincie Utrecht is nauw betrokken bij het Deltaprogramma. De Deltabeslissingen kunnen leiden tot aanpassing van ons ruimtelijk beleid.

Wonen

Woningbouw

De jaren 2010 en 2011 staan in het teken van de aanhoudende (schulden-)crisis en als gevolg daarvan ook een forse bouwstagnatie.

	2007	2008	2009	2010	2011(okt)
Opgeleverde woningen	6.264	6.482	6.438	3.645	2.214
Afgegeven bouwvergunningen	5.349	7.500	4.897	5.552	3.100

De jaarproductie in 2010 en 2011 is vrijwel gehalveerd in vergelijking met de voorgaande jaren. Illustratief is het dat in de vigerende PRS nog uitgegaan wordt van gemiddeld ca. 7.300 nieuwe woningen per jaar.

De oorzaken zijn het gebrek aan consumentenvertrouwen, de angst voor dubbele woonlasten en de strengere financieringseisen vanuit de financiële instellingen, die de woningmarkt als het ware op slot hebben gezet. Starters kunnen lastig tot de woningmarkt toetreden en de doorstroming stagneert omdat mensen alleen verhuizen als ze de oude woning hebben verkocht. Het aantal afgegeven bouwvergunningen laat pas in 2011 een daling zien. Doorgaans werd er 1 of 2 jaar na het afgeven van de bouwvergunning een woning opgeleverd. We zien die koppeling niet meer omdat inmiddels veel woningbouwprojecten zijn stilgevallen. Vooral de grote bouwstromen als Amersfoort-Vathorst en Utrecht-Leidsche Rijn kennen afzetproblemen. Over de gehele provincie zijn het vooral appartementencomplexen die in een ongunstige markt terecht zijn gekomen.

Aanjagen woningbouw

Vanaf 2006 is het provinciale Aanjaagteam actief om vanuit een stimulerende en faciliterende rol, de geplande woningbouwproductie te versnellen. Het Aanjaagteam is voortdurend in gesprek met gemeenten, woningcorporaties, zorginstellingen, ontwikkelaars en met de overkoepelende organisaties van aannemers en ontwikkelaars. In zowel 2010 als 2011 is het vooral gegaan om het voorkomen van (verdere) planuitval als gevolg van de recessie en om verhoging/versnelling van de productie. In de nieuwe marktverhouding (van aanbodmarkt naar vraagmarkt) is er veel sprake van gedwongen herprogrammering van het woningbouwprogramma. De vraagbehoefte is van ondersteuning en knelpunten in de planontwikkelingsfase verschoven naar met name projecten in de uitvoeringsfase, die in het hier en nu niet (af)gebouwd worden. Belangrijk zijn de knelpunten over de afzetbaarheid van woningen en het afstemmen van vraag en aanbod op elkaar. Dit heeft ook gevolgen voor de inzet van de deskundigenpool van het Aanjaagteam. Er wordt minder een beroep

gedaan op de lange termijn (half jaar) ondersteuning van een deskundige, maar meer op korte ondersteuning in de vorm van “quick scans” (o.a. voor transformatie van leegstaande kantoren), second opinion (door een planeconoom) of mediation (tussen partijen) .

Er zijn in 2010 en 2011 in totaal 46 projecten in 20 gemeenten ondersteund door middel van de deskundigenpool van het Aanjaagteam.

Naar aanleiding van bovenstaande is als een vervolg op de ‘Bouwalarm-groep’ de bestuurlijke Werkgroep Woningmarkt in het leven geroepen om met ketenpartijen (VEH, banken, ontwikkelaars, corporaties, gemeenten, rijk en beleggers) gezamenlijk te kijken of en hoe er als ketenpartijen gezamenlijk de doorstroming op de woningmarkt bevorderd kan worden. Het doel is het realiseren en behouden van een gezonde woningmarkt in de provincie Utrecht, waarin er voldoende en bij de behoefte passend woningaanbod is en de hiertoe benodigde doorstroom wordt bevorderd. De provincie is daarbij niet de primaire probleemeigenaar, juist de marktpartijen (privaat, non-profit en publiek) moeten met elkaar tot doorbraken en oplossingen komen. De provincie faciliteert dit proces en creëert een context waarin partijen ook tot stappen komen.

In 2010 en 2011 is met de Knelpuntenpot Woningbouwstagnatie bij 8 woningbouwprojecten (ca. 800 woningen) die als gevolg van de crisis niet konden starten, het laatste zetje gegeven. Het betrof vooral appartementencomplexen uit het goedkopere segment met onvoldoende voorverkooppercentages vanwege de onzekerheid bij kopers . Als de bouw fysiek start blijkt de belangstelling wel aan te trekken. In 2010 is in een aantal gevallen aangesloten bij de toenmalige VROM-stimuleringsregeling woningbouw. Harde voorwaarden bij deze ondersteuning zijn een onherroepelijke bouwvergunning, de start van de bouw binnen 6 maanden en dat de problemen een gevolg van de crisis zijn. Doelgroepen zijn gemeenten, corporaties, (woon)zorginstellingen en ontwikkelaars. Onder deze strikte voorwaarden is subsidie verleend in de vorm van een rentekorting o.a. om een uitgestelde grondbetaling (bij oplevering i.p.v. start bouw) mogelijk te maken. Ook is er via garantstellingen (in combinatie met de gemeente) richting een financiële instelling zekerheid gegeven (tegen een onderpand) zodat de bouw kon starten. De regeling is eind 2011 vanwege het voortduren van de crisis in de woningmarkt verlengd.

Fonds Stedelijke Bouwen en Wonen

In mei 2008 hebben Provinciale Staten het fonds Stedelijk Bouwen en Wonen (FSBW) vastgesteld om m.n. de binnenstedelijke woningbouwproductie te stimuleren en tegelijk de druk op het buitengebied te doen afnemen. De bijdragen waren gericht op zowel het versnellen van de woningbouw als ook op groot-en kleinschalige stedelijke vernieuwingsinitiatieven (sociaal/fysiek). Het totale beschikbare budget van € 60 miljoen is verdeeld in twee tranches. In oktober 2008 is de 1e tranche (€ 27,5 miljoen) verdeeld, in juni 2009 de 2e tranche (€ 32,5 miljoen). De projecten uit de 1e tranche moesten gestart zijn met uitvoering voor 1 januari 2011, voor de tweede tranche geldt een einddatum van 1 januari 2013.

Het jaar 2010 was een belangrijk jaar voor de projecten die subsidie hebben ontvangen uit de 1e tranche, omdat dit het laatste jaar van deze tranche was. Voor veel projecten is door gemeenten alles op alles gezet om de projecten tijdig te laten starten. Voor de provincie heeft dit jaar in het teken gestaan van het monitoren van de voortgang van de diverse projecten en is waar nodig en mogelijk ook aanvullende ondersteuning geboden bij de snelle realisatie van de projecten. Dit onder meer vanuit het Aanjaagteam woningbouw en de Deskundigenpool.

Hoewel de harde voorwaarde van start voor 1-1-2011 door gemeenten vooraf soms als te strikt werd ervaren, gaven zij achteraf aan dat juist deze harde eis voor een enorme versnelling in de realisatie van het project heeft gezorgd. Door de dreiging het geld van de subsidie mogelijk mis te lopen kwamen samenwerkende partijen er sneller uit en zijn vertragingen van maanden en soms zelfs jaren voorkómen.

In 2011 is uiteindelijk een kleine € 5,5 miljoen van de verdeelde € 27,5 miljoen teruggevorderd omdat niet aan de voorwaarden is voldaan, dit komt neer op 20% van de beschikbare middelen voor de 1e tranche. In 2011 is, naast de afronding van de projecten uit de 1e tranche, ook door gemeenten gerapporteerd over de projecten uit de tweede tranche. Ook dit jaar heeft in het teken gestaan van het monitoren van de voortgang en waar nodig het bieden van ondersteuning bij eventuele knelpunten.

Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)

Het ISV is een brede doeluitkering op het gebied van wonen, ruimte, milieu, cultuurhistorie en grootschalig groen. Het ISV richt zich van oudsher in eerste instantie op de verbetering (door fysieke ingrepen) van de woon- en leefomgeving, mede ter ondersteuning van verbeteringen op andere terreinen. Provincies zijn budgethouder van het ISV voor de zogenoemde 'niet-rechtstreekse' gemeenten; in deze provincie dus alle gemeenten uitgezonderd Utrecht en Amersfoort.

In 2010 heeft door de gemeenten verantwoording plaatsgevonden van de prestaties en de bestedingen van stedelijke vernieuwing over de ISV-2 periode (2005 t/m 2009). In deze periode van vijf jaar zijn er veel woningen gerealiseerd op binnenstedelijke locaties. Ook zijn enkele grote herstructureringsprojecten van start gegaan met als resultaat, vernieuwing van de woningvoorraad en verbetering van de woonomgeving. Voor een deel zijn prestaties (en middelen) doorgeschoven met de voorwaarde dat deze behaald (en besteed) zijn voor 1 januari 2012.

Ook in 2010 heeft op basis van het provinciaal Uitvoeringskader Stedelijke Vernieuwing "Meer focus op kwaliteit stedelijk gebied" (PS 14 december 2009) de verdeling plaatsgevonden van de beschikbare middelen ISV-3 (circa € 13 miljoen). Deze verdeling is bij GS-besluit van 13 april 2010 vastgesteld. Bij de verdeling is de nadruk gelegd op het verbeteren van de leefbaarheid binnen de wijken met de grootste achterstandsproblematiek.

In 2011 heeft er een tweede verdeling van het wonen- en geluidsbudget plaatsgevonden door het inzetten van de 'vrijvallende' ISV-middelen uit de ISV-2 periode (naar aanleiding van de eindverantwoording ISV-2). Naast deze tweede verdeelronde is de voortgang van de projecten bewaakt en waar nodig ondersteuning geboden. Ook voor bodem- en geluidsprojecten is ISV-budget verdeeld.

Vanuit het provinciale Stimuleringsfonds stedelijke vernieuwing (uit 2005) hebben 7 gemeenten ondersteuning gekregen om op een aantal strategische projecten het gewenste woningbouwprogramma te realiseren. De looptijd was tot en met 2011 en er was een bedrag van € 11,5 miljoen voor beschikbaar. Het gaat om de volgende projecten: Nieuwe Oosterhei in Baarn; Lekboulevard/Hoog Zandveld en Binnenstad/Hollandse IJssel/Wateras in Nieuwegein; Dorpsplein-Soesterberg in Soest; de Binnenronde in Veenendaal; Defensie-eiland in Woerden en Vogelwijk in Zeist.

Er zijn circa 1.100 woningen bruto (sloop circa 500-600 woningen) mede door deze bijdragen tot stand gekomen. In 2011 zijn de laatste twee projecten afgerond te weten Lekboulevard-Hoog Zandveld in Nieuwegein en Nieuwe Oosterhei in Baarn.

Aanpak transformatie kantoren naar woningen

In de provincie Utrecht staat ruim 1 miljoen m² kantoorruimte leeg en bij gemeenten is nog sprake van meer dan 1 miljoen m² aan plancapaciteit. Met een leegstand van meer dan 30% in sommige gemeenten krijgt het een steeds structureler karakter. Er is geen zicht meer op verhuur van de gebouwen die vaak sterk verouderd zijn en/of gevestigd zijn op onaantrekkelijke locaties.

In 2010 heeft de nadruk gelegen op het aanjagen en ondersteunen van de transformatie van leegstaande kantoren via de provinciale 'Taskforce Transformatie'. Met concrete aanbevelingen voor de knelpunten aan overheden, beleggers, eigenaren en ontwikkelaars die kunnen bijdragen aan daadwerkelijke transformatie. Dit is een belangrijke input geweest voor het landelijk actieprogramma van het rijk. Een nieuw instrument is de 'De Wasstraat' om het transformatiepotentieel van leegstaande kantoren door een team van deskundigen te laten onderzoeken en met een concreet en maat gesneden transformatie-advies te komen. Elk kantoorgebouw blijkt maatwerk nodig te hebben om woonruimte te realiseren. Bij 8 projecten Utrecht, Houten, Nieuwegein en Veenendaal is dit gebeurd. Een belangrijk succes was de opening van de Stichting Tijdelijk Wonen van het kantoorgebouw Archimedeslaan voor 192 jongeren/studenten.

In totaal zijn in 2010 en 2011 voor 16 gebouwen de transformatiemogelijkheden onderzocht en zijn partijen ondersteund bij het vervolgproces. Bij 2 panden is inmiddels de transformatie daadwerkelijk geconcretiseerd, bij 3 panden zijn de voorbereidingen in een vergevorderd stadium.

Werken

Bedrijventerreinen

In 2010 en 2011 is gewerkt aan nieuw beleid voor bedrijventerreinen voor de provincie Utrecht. Het vertrekpunt was het eind 2009 afgesloten Convenant Bedrijventerreinen 2010-2020 tussen Rijk, IPO en VNG. In dit landelijke convenant zijn afspraken gemaakt over de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen, de planningsopgave voor nieuwe terreinen en regionale samenwerking tussen gemeenten. Het nieuwe bedrijventerreinenbeleid zet in op het maximaal benutten van bestaande bedrijventerreinen, door herstructurering en intensivering.

De herstructureringsopgave voor de provincie Utrecht is vastgesteld in het Provinciaal Herstructureringsplan 2009 – 2013 (PHP). In dit plan is een totale herstructureringsopgave van circa 1800 ha opgenomen, op 68 van de in totaal 146 bedrijventerreinen in de provincie Utrecht. Op basis van het PHP zijn de resterende rijksmiddelen voor herstructurering naar de provincie overgeheveld. Uit onderzoek blijkt dat de kwaliteit van de meeste bedrijventerreinen redelijk is en in de meeste gevallen alleen lichte vormen van herstructurering noodzakelijk zijn. De problemen concentreren zich op een relatief gering aantal 'slechte plekken' met incourant vastgoed. Hierop is het nieuwe provinciale herstructureringsbeleid gebaseerd. Vandaar dat de provincie sinds 2009 is gestopt met het verlenen van subsidies voor herstructurering, die vooral werden ingezet voor het opknappen van de openbare ruimte. Vanwege regels voor staatsteun konden deze subsidies namelijk niet worden ingezet voor het opknappen van verouderd vastgoed, dat bijna altijd privaat eigendom is. Ter vervanging van de subsidies heeft de provincie in december 2011 de Ontwikkelingsmaatschappij

Utrecht (OMU) opgericht. Door de gekozen rechtsvorm van een naamloze vennootschap kan de provincie actief investeren in het opknappen en herontwikkelen van privaat vastgoed. De OMU doet dit uitsluitend in samenwerking met gemeenten, bedrijfsleven en marktpartijen. De OMU heeft een startkapitaal van €15 miljoen, bestaande uit de overgehevelde rijkmiddelen en de resterende provinciale middelen voor herstructurering. Door te investeren in zowel winst- als verliesgevende projecten heeft dit kapitaal een beperkt revolverend karakter.

Voor de planning van nieuwe bedrijventerreinen is in het landelijk convenant voor de provincie Utrecht een planningsopgave van maximaal 335 ha netto afgesproken, exclusief de ontwikkeling van de bedrijventerreinen Het Klooster en Gaasperwaard. Deze planningsopgave is door de provincie verdeeld over vier regio's van samenwerkende gemeenten (Regio Utrecht, Regio Amersfoort, Utrecht West en Zuidoost Utrecht), met aftrek van het aantal hectares dat reeds in bestemmingsplannen is vastgelegd. Hierdoor resteert een planningsopgave van maximaal 178 ha voor de hele provincie in de periode 2010-2020. De provincie heeft de regionaal samenwerkende gemeenten verzocht om de afspraken uit het landelijke convenant te vertalen naar afspraken in door gemeenten en provincie af te sluiten regionale convenanten. In deze regionale convenanten zullen gemeenten onder andere hun regionale planning voor nieuwe terreinen (inclusief onderbouwing van de behoefte, segmentering en fasering) en een nadere uitwerking van hun herstructureringsopgave uit het PHP vastleggen. De convenanten zullen begin 2012 worden ondertekend.

De door de regio's opgestelde regionale planningsopgaven zijn input voor de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Verordening. Ten aanzien van de in deze regionale planningsopgaven opgenomen locaties vindt in het kader van de PRS een integrale ruimtelijke afweging plaats. Bovendien zullen in de Provinciale Ruimtelijke Verordening alleen die nieuwe locaties mogelijk worden gemaakt, die in de regionale planning als eerste zijn gefaseerd. Bij de eerstvolgende herijking van de PRS en PRV zal worden gekeken of extra locaties voor bedrijventerrein noodzakelijk zijn. De ontwikkeling van nieuwe terreinen zal nadrukkelijk worden gekoppeld aan herstructurering.

Kantoren

De provincie Utrecht heeft, net als de rest van Nederland, te maken met een te groot en groeiend aanbod van kantoren. In de provincie is in 2010 een planvoorraad aanwezig van ruim 1,4 miljoen m². Van deze planvoorraad ligt ca. 650.000 m² vast in harde plannen, voor het overige deel is nog niet in een bouwvergunning of bestemmingsplan vastgelegd. Dat laat onverlet dat over een deel hiervan al wel privaatrechtelijke afspraken zijn gemaakt, en/of in lopende grondexploitaties is opgenomen. Naast de omvang heeft de problematiek ook een kwalitatieve dimensie. Een groot deel van de voorraad is van slechte kwaliteit en/of gevestigd op secundaire locaties. Het gevolg hiervan is een tweedeling op de kantorenmarkt.

De provincie streeft naar een gezonde kantorenmarkt waar vraag en aanbod -zowel kwantitatief als kwalitatief- in overeenstemming zijn, om daarmee te zorgen voor een gezond economisch vestigingsklimaat. Daarnaast draagt de provincie zorg voor het efficiënt gebruik van de beschikbare ruimte en wil de provincie voorkomen dat bijzondere landschappen worden aangetast, zodat het aantrekkelijke woon- en leefklimaat behouden blijft.

Het realiseren van deze doelstellingen gaat via verschillende sporen. Een belangrijk deel van deze aanpak heeft een plek gekregen in de PRS en verordening, waar een rem is gezet op nieuwe

kantoorontwikkelingen. Daarnaast is in 2011 is een start gemaakt met de aanpak van de kantorenproblematiek via:

1. Onderzoek en monitoring; Doel is om te komen tot een goed beeld van het functioneren van de Utrechtse kantorenmarkt en de positie van individuele kantorenlocaties in deze markt en dit jaarlijks te monitoren.
2. Programmering; Doel is het voorkomen van uitbreiding van plancapaciteit op ongewenste locaties (kraan dicht) en tegelijkertijd het verminderen van bestaande plancapaciteit (dweilen). De provincie Utrecht gaat samen met gemeenten, conform het landelijk actieprogramma, invulling geven aan de regionale kantorenprogrammering.
3. Netwerkvorming en kennisdeling; Doel is te komen tot een stevig draagvlak voor de aanpak van de kantorenmarkt.
4. Aanjagen herontwikkeling en transformatie; Doel is om leegstand terug te dringen en de kwaliteit van de voorraad te verbeteren door middel van herstructurering, onttrekking en transformatie.

In 2012 wordt nader invulling gegeven aan deze activiteiten.

Infrastructuur

Planstudies

Utrecht is de draaischijf tussen de mainports en het achterland. Utrecht vormt het centrale verkeersknooppunt van Nederland, zowel met betrekking tot het wegennet als het spoor. Weginfrastructuur en openbaar vervoer zijn de dragers van de economische ontwikkeling, ook in Utrecht. Het wegen- en spoornet in deze regio moeten hiervoor optimaal kunnen functioneren, doorstroming is hier dus essentieel. Hiervoor zijn capaciteitsuitbreidingen op het net voorzien. Daarbij mogen de overige vestigingsplaatsfactoren, zoals het aantrekkelijke woon- en leefklimaat niet verslechteren. Dat kan alleen met een goede inpassing en het voldoen aan wettelijke normen. Omdat de hoofdinfrastructuur in Utrecht dwars door het verstedelijkt gebied snijdt en het verstedelijkt gebied ook nog eens verder wordt verdicht hebben we hier te maken met grote inpassingvraagstukken.

In VERDER werken overheden sinds 2006 intensief samen aan maatregelenpakketten (pakketstudies) die zorgen dat Midden-Nederland in 2020 goed bereikbaar is. Naast maatregelen die zijn opgenomen in het VERDER-projectenboek, zijn er als onderdeel van de pakketstudies, planstudies waarin gezocht wordt naar oplossingen voor knelpunten op de snelwegen. Onder andere gaat het om de planstudies Ring Utrecht en knooppunt Hoevelaken.

Het knooppunt Hoevelaken is belast met doorgaand en regionaal verkeer. De verkeersdruk zorgt voor bereikbaarheidsproblemen, geluidsoverlast en het verslechteren van de luchtkwaliteit. Eind 2009 is het voorkeursalternatief vastgesteld: de A28 en A1 worden verbreed en het knooppunt wordt aangepast. Dit voorkeursalternatief is de afgelopen jaren verder uitgewerkt in een ontwerp. Bij het ontwerp wordt eind 2011 de markt uitgedaagd om met innovatieve ideeën en oplossingen te komen. Rijk en regio stellen hiervoor een programma van eisen en wensen op. Het doel is te komen tot een ontwerp waarin alle eisen en zoveel mogelijk wensen zijn verwerkt.

In november 2009 is een voorkeursrichting voor de Ring Utrecht vastgesteld. Een in 2010 opgestelde milieueffectrapportage (MER) onderbouwt deze keuze. De 1e fase MER is medio 2010 vrijgegeven voor consultatie en beoordeling door de Commissie MER. Vervolgens hebben Rijk, provincie en gemeente Utrecht in december 2010 overeenstemming bereikt over een voorkeursalternatief.

Onderdeel van dit voorkeursalternatief is de opwaardering van het stedelijk deel van de NRU tot een autoweg met ongelijkvloerse kruisingen. Dit deel van de verbindingsroute tussen de A2 en A27 moet een volwaardig onderdeel van de Ring Utrecht worden. Het voorkeursalternatief voorziet ook in een verbreding van de A27 tussen knooppunten Utrecht-Noord en Lunetten en een verbreding van parallelwegen van de A12 tussen de knooppunten Lunetten en Oudenrijn.

In beide planstudies wordt door de provincie nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de inpassing van de wegverbredingen. In deze trajecten kunnen vooral landschappelijke verankeringen en inpassing in het stedelijk gebied nog beter gestalte krijgen. Inpassing biedt ook kansen voor gebiedsontwikkeling. Bij inpassing gaat het wat de provincie betreft om benutten van kansen voor (1) het versterken van de kwaliteiten van de landschappen; (2) het versterken van de toegankelijkheid van de groene omgeving (stad-land-verbindingen) en (3) het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Daarnaast is in 2011 is het Kwaliteitsteam 'Ring Utrecht' ingesteld om de Bestuurlijke Stuurgroep over de landschappelijke en stedelijke inpassing van de planstudie Ring Utrecht te adviseren. Zie verder de paragraaf "Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit".

Mobiliteitstoets

De provincie wil de infrastructuur en de ruimtelijke ontwikkeling op elkaar afstemmen. Dit betekent dat bij de planning van nieuwe ruimtelijke ontwikkeling rekening gehouden wordt met de mogelijkheden van de bestaande wegen en OV verbindingen, ook op het verkeersnetwerk in de directe nabijheid. Bovendien acht de provincie het van belang dat alle ruimtelijke ontwikkelingen voor alle verkeersmodaliteiten goed en tijdig ontsloten zijn.

In het traject van de PRS is daarom de mobiliteitstoets geactualiseerd. Door toepassing van de mobiliteitstoets worden de mobiliteitseffecten in beeld gebracht zodat voldoende maatregelen kunnen worden genomen in het ruimtelijk plan. Wij stellen wij een mobiliteitstoets verplicht bij elke door gemeente voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling. Al in een vroegtijdig stadium (bij voorkeur al in de planvormingsfase) wordt, door middel van een mobiliteitsscans nagegaan of de ontwikkeling leidt tot een verstoring van het functioneren van het verkeersnetwerk. Indien dit het geval is, volgt de meer uitgebreide mobiliteitstoets waarbij wordt nagegaan welke negatieve effecten op het verkeersnetwerk mogelijk optreden en met welke maatregelen deze worden voorkomen. Hiermee worden voor elke ruimtelijke ontwikkeling de gevolgen voor met name het regionale wegennet (ontsluitend en aanliggend) inzichtelijk gemaakt. Op basis daarvan kunnen maatregelen worden genomen die de negatieve gevolgen voor de doorstroming, bereikbaarheid, verkeersveiligheid en/of leefbaarheid voorkomen. Alle oplossingen beziend kan dan besloten worden of de ruimtelijke ontwikkeling wel of niet mogelijk is en onder welke randvoorwaarden.

Natuur en landbouw

EHS en het 'Akkoord van Utrecht'

In 2007 heeft de provincie het Bestuursakkoord ILG met het Rijk ondertekend. Daarbij werd afgesproken om in 2010 een Midtermreview (MTR) ILG op te stellen. Uit het MTR van Utrecht dat in september 2010 door Provinciale Staten is vastgesteld, komt het beeld naar voren dat de uitvoering van het ILG-beleid goed op schema ligt en dat de Utrechtse aanpak met de AVP-gebiedscommissies succesvol is.

Het nieuwe Kabinet (2010) heeft echter forse bezuinigingen en een herijking van het natuurbeleid aangekondigd, gericht op een beperking van de beleidsopgave en realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) uiterlijk in 2018. De concrete consequenties voor het natuurbeleid waren eind

2010/begin 2011 nog niet bekend, omdat in 2011 onderhandelingen zijn gevoerd met het Rijk over de herijking van de EHS. Toch hebben op 12 januari 2011 partijen in het landelijk gebied (Natuurmonumenten, Het Utrechts Landschap, Staatsbosbeheer, LTO Noord, Agrarische Natuurverenigingen, Landschap Erfgoed Utrecht, Natuur en Milieu Utrecht, Utrechts Particulier Grondbezit, Gebiedscommissies en provincie Utrecht) met elkaar overlegd over de hoofdlijnen van de herijking van de opgave aan nieuwe natuur in de EHS en de ruimte voor de landbouw en daarover een akkoord bereikt. De hoofdlijnen worden uitgewerkt in het "Akkoord van Utrecht". Dat dient als bod dat de provincie Utrecht voor de herijking aan het Rijk zal doen.

Op 7 februari 2011 hebben Provinciale Staten ingestemd met de hoofdlijnen van het Akkoord van Utrecht en dat de daarin genoemde 1500 ha tot 2018 nog te realiseren EHS als bod van de provincie wordt ingebracht bij de onderhandelingen met het Rijk ten behoeve van een nieuw bestuursakkoord aangaande het natuurbeleid in de Provincie Utrecht. Naast deze 1500 hectare nog te realiseren nieuwe natuur, is in het "Akkoord van Utrecht" ook afgesproken 1500 hectare nog te realiseren EHS wordt ontgrensd. De overige gebieden nu nog te realiseren nieuwe natuur wordt in een 'groene contour' gelegd. In de groene contour gelden geen aanvullende planologische beperkingen voor de landbouw en kan natuur op vrijwillige basis worden gerealiseerd. Als er realisatie van natuur heeft plaatsgevonden, worden deze gebieden onderdeel van de EHS.

Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur

Op 20 september 2011 is een Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur gesloten tussen IPO en Rijk. Dit akkoord is op 12 december 2011 voorgelegd aan Provinciale Staten die hiermee in hebben gestemd. Het akkoord is het resultaat van een jaar onderhandelen en geeft een uitwerking in hoofdlijnen (financieel en inhoudelijk) van de overdracht van de verantwoordelijkheid voor het natuurbeleid en het landelijk gebied van rijk naar provincies. In het akkoord heeft ook de bezuinigingstaakstelling van het Rijk (Regeerakkoord 2010-2014) van € 600 miljoen zijn beslag gekregen. Dit gebeurt door een herijking van de resterende opgaven voor de realisering van de EHS (inclusief het landschapsbeheer) en het laten vervallen van de inzet van het Rijk op de overige doelen voor het landelijk gebied (zoals RodS en landschap). Het betreft een akkoord op hoofdlijnen tussen rijk en IPO, waarbij de gevolgen voor de individuele provincies nog niet in beeld zijn gebracht. Voor de verdeling van middelen en taken tussen provincies wordt in IPO-verband een proces uitgelijnd dat ver doorloopt in 2012.

Kaderdocument Agenda Vitaal Platteland (AVP) 2012-2015

Het Kaderdocument AVP 2012-2015 bevat het provinciale programma, de wijze van financiering en de organisatie daarvan voor het landelijk gebied. Het betreft opgaven voor de thema's natuur, bodem en water, landschap, cultuurhistorisch erfgoed, landbouw, leefbaarheid en recreatie. Het programma is een voortzetting van het programma voor de periode 2007-2013. Het nieuwe kaderdocument is opgesteld op basis van het Coalitieakkoord 2011-2015 en de Midterm Review (MTR) van ILG/AVP uit 2010 waarin de stand van zaken met betrekking tot opgaven en middelen gerapporteerd zijn en waarin ook de ervaringen met de Utrechtse werkwijze zijn geëvalueerd. De MTR heeft laten zien dat een integrale gebiedsgerichte aanpak goed werkt en heeft tevens verbeterpunten naar voren gebracht die in het nieuwe kaderdocument opgepakt zijn.

Het Kaderdocument AVP 2012-2015 is door Provinciale Staten op 12 december 2011 vastgesteld. Hiermee kan, na een jaar van stilstand, mede als gevolg van de herijking van rijksmiddelen, de inzet

van de provincie in het landelijk gebied weer op gang worden gebracht en kan onder eigen provinciale regie uitvoering aan het Akkoord van Utrecht worden gegeven.

Wet ammoniak en veehouderij (Wav)

Op 1 mei 2007 is de gewijzigde Wav in werking getreden. De Wav heeft als doel voor verzuring gevoelige natuurgebieden te beschermen door de ammoniakemissie uit agrarische stallen te beperken. Op 8 september 2009 is het ontwerpbesluit voor de aanwijzing van dit soort zeer kwetsbare gebieden in het kader van de Wav door ons college vastgesteld. Op deze Ontwerpaanwijzing zijn zestien zienswijzen ingediend. Deze zijn in 2010 van een Nota van Beantwoording voorzien, waarin gemotiveerd is welke aanpassingen op het ontwerpbesluit zijn aangebracht naar aanleiding van de ingediende zienswijzen. Op 31 mei 2010 hebben Provinciale Staten de zeer kwetsbare gebieden in het kader van de Wav definitief vastgesteld.

Actualisatie Reconstructieplan

Het reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost (GVUO) is januari 2005 door Provinciale Staten van Utrecht en Gelderland vastgesteld. Het Reconstructieplan is opgesteld op basis van de Reconstructiewet en kent een uitvoeringstermijn van 12 jaar. Op basis van de Reconstructiewet dienen Gedeputeerde Staten telkens na vier jaar te bezien of het Reconstructieplan wijziging behoeft. In overleg met het Rijk en de andere Reconstructiegebieden in Nederland is besloten de actualisering/wijziging van de plannen niet in 2009 uit te voeren, maar eerst een inventarisatie en evaluatie uit te voeren naar wenselijke wijzigingen. De provincie Utrecht heeft de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei (SGVG) gevraagd om uiterlijk per 1 december 2009 te adviseren over in hoeverre het Reconstructieplan aanpassing behoeft. Bij brief van 11 mei 2010 heeft de SVGV de provincie dit advies gestuurd. De SVGV heeft voorstellen gedaan op het gebied van onder andere de ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderij. Op basis hiervan hebben Provinciale Staten op 28 juni 2010 de volgende ruimtelijke besluiten te nemen voor de intensieve veehouderij:

- In de gehele provincie mogen gebouwen waarin dieren worden gehouden maximaal één bouwlaag hebben;
- Voor de gehele provincie is het maximale bouwblok 1,5 hectare, met twee uitzonderingen:
- voor het Landbouwontwikkelingsgebied (LOG) geldt een maximum van 2,5 hectare;
- voor een gering aantal intensieve veehouderijbedrijven in verwevingsgebieden is onder stringente voorwaarden een extra groei van 30% van het bouwblok mogelijk (bovenop de eenmalige uitbreiding van 30% die op basis van het Reconstructieplan mogelijk is).

Daarnaast hebben PS besloten tot enkele wijzigingen in begrenzing van extensiveringsgebieden. Deze wijzigingsvoorstellen zijn in 2011 meegenomen in het verwerken van het reconstructieplan in de in opstelling zijnde Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2025 en bijbehorende Ruimtelijke Verordening, welke Provinciale Staten voornemens zijn eind 2012 vast te stellen.

Landbouwvisie

In de Kadernota Ruimte, die op 13 december 2010 vastgesteld is door Provinciale Staten, is aangegeven dat er een landbouwvisie wordt opgesteld waarin de toekomstige betekenis van de Utrechtse landbouw in beeld wordt gebracht. Als eerste stap hierin is het Koersdocument Landbouw opgesteld welke een integrale visie bevat op de ontwikkeling van een duurzame Utrechtse landbouw in 2025 met als motto 'duurzame groei in een aantrekkelijk landschap'. In essentie houdt de visie in dat de provincie de agrarische ondernemers de ruimte biedt om te groeien, daarbij rekening houdend met de waardevolle Utrechtse landschappen en de biodiversiteit. Het uitgangspunt is het

gezinsbedrijf dat keuzes maakt ten aanzien van markt, duurzaamheid, omgeving en maatschappij. De visie biedt bouwstenen voor toekomstig beleid. Op 7 februari 2011 hebben Provinciale Staten het koersdocument landbouw vastgesteld en ons college de opdracht gegeven dit verder uit te werken, onder meer op de thema's landbouweconomische ontwikkeling, ruimtelijke inpassingen en relatie stad en platteland en het als landbouwvisie voor te leggen aan Provinciale Staten. In deze visie wordt ook het burgerinitiatief 'Stop veefabrieken Utrecht' verwerkt. Dit burgerinitiatief is op 27 september 2010 aangeboden aan PS. De indieners verzoeken PS om in het kader van het ruimtelijk beleid te kiezen voor een grondgebonden en diervriendelijke veehouderij die het milieu en de landschappelijke waarden niet aantasten. PS hebben op 7 februari 2011 ingestemd met dit burgerinitiatief.

Op 31 oktober 2011 hebben Provinciale Staten de Landbouwvisie vastgesteld als bouwsteen voor de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2025. De landbouwvisie vormt daarnaast een aanvulling op de Economische Visie van de provincie Utrecht voor het onderdeel landbouw en is dan ook tegelijk met die Economische Visie in Provinciale Staten behandeld. De landbouwvisie geeft het beoogd provinciaal toekomstbeeld voor de landbouw in Utrecht in 2025. Het beschrijft tevens de wijze waarop de provincie Utrecht hieraan – samen met de landbouw – een bijdrage levert. De provincie Utrecht kiest voor een blijvend economisch toekomstperspectief voor de landbouw, zodat deze zijn rol kan spelen voor het behouden van de kwaliteit van het landschap. Het bieden van ruimte voor ondernemerschap en eigen verantwoordelijkheid staat voor de provincie daarbij voorop. Dit alles binnen het kader van de (inter)nationale en regionale wet- en regelgeving.

Recreatie

Recreatie om de Stad

Recreatie om de stad is gericht op het realiseren van gebieden, verbindingen en plaatsen voor dagrecreatie in de stedelijke omgeving. Met het rijk was afgesproken om 367 ha te verwerven in de periode 2007-2013. Na een trage start was er in 2009 flinke progressie geboekt in de grondverwerving. De verwachting was dat deze opgaande lijn zou worden doorgetrokken in 2010 en 2011 en dat de inrichting ook goed van de grond zou komen. Deze verwachtingen werden echter doorkruist door het nieuwe rijksbeleid. Nu de RodS-opgave niet langer als een rijkstaak gezien wordt, is daarmee het merendeel van de toegezegde middelen voor verwerving, inrichting en beheer komen te vervallen. De uitvoering is grotendeels stilgelegd. Alleen het plan Wielrevelt is doorgezet en dit 195 ha grote gebied zal in 2012 zijn ingericht. De plannen voor de overige deelgebieden, zoals Hollandse IJssel waarvoor het voorontwerp bestemmingsplan reeds gereed lag, zijn stopgezet.

Toch hebben de provincie en de regionale partners uitgesproken dat ze de RodS-opgave nog steeds willen realiseren, omdat de behoefte aan recreatievoorzieningen in de regio Utrecht onverminderd groot is. Door het sterk geslonken budget moet er echter op een kleinere en soberder schaal gewerkt worden, met minder grondverwerving en een grotere inbreng van particuliere ondernemers. In verband hiermee is een herijkingstraject gestart dat naar verwachting begin 2012 wordt afgerond. Dan is duidelijk welke gebieden nog ontwikkeld worden en hoe het beheer wordt gefinancierd. De RodS-ambitie is ondertussen wel planologisch geborgd in het ontwerp van de nieuwe PRS en daarmee is aan een belangrijke randvoorwaarde voldaan voor de daadwerkelijke uitvoering.

Adviescommissie Recreatie en Toerisme

In juni 2010 is de Adviescommissie Recreatie & Toerisme 'nieuwe stijl' in opdracht van de provincie Utrecht van start gegaan. De adviescommissie stelt zich ten doel een bijdrage te leveren aan een duurzame ontwikkeling van (intensieve) ruimtelijke recreatieplannen in de provincie Utrecht, waarbij kwaliteitswinst optreedt voor recreatie, natuur en landschap.

Het jaar 2010 stond in het teken van de doorstart van de adviescommissie. Er zijn nieuwe leden aangetrokken en er is geïnvesteerd in de communicatie van de nieuwe taak van de commissie en in de kennismaking met de provincie, gemeenten, ondernemers en organisaties op het gebied van natuur en recreatie. Hieruit zijn in 2010 en 2011 een twaalfstal adviezen opgeleverd aan gemeenten binnen de provincie Utrecht. Bovendien heeft de commissie uit eigen beweging geadviseerd aan de provincie en onderzoek verricht naar de problematiek van recreatie in de EHS in Utrecht. Ook heeft de Adviescommissie een bedrijfsbezoek georganiseerd.

Verder zijn alle recreatieondernemers, gemeenten, de provincie en organisaties op het gebied van natuur en recreatie in de provincie via een uitnodigingsbrief voor de kennismakingsbijeenkomst van de adviescommissie op de hoogte gesteld van de doorstart van de adviescommissie en het bestaan van de website. Deze brief heeft de bekendheid van de adviescommissie vergroot en heeft ruim 60 aanmeldingen opgeleverd van ondernemers, gemeente ambtenaren, bestuurders en belangenorganisaties voor de kennismakingsbijeenkomst. Verder is de website www.acrtutrecht.nl gelanceerd. Op deze website wordt de adviescommissie voorgesteld en is de werkwijze van de adviescommissie te lezen. De website voorziet met nieuwsberichten in informatie over actuele ontwikkelingen rondom recreatie in natuurgebieden.

Klimaat

In de afgelopen twee jaar is met name gewerkt aan de borging van de opgedane kennis over de gevolgen van klimaatverandering in de strategische plannen van de organisatie. Zo is in de strategie Utrecht2040 opgenomen dat we streven naar een klimaatneutrale en klimaatrobuuste provincie. Dit betekent dat we eraan werken om de gevolgen van klimaatverandering zo goed mogelijk mee te nemen in de ontwikkeling van de provincie. Een bepalende factor voor veel ontwikkelingen in de rurale gebieden is de aanwezigheid van voldoende water van goede kwaliteit. Door berekeningen en onderzoek met waterschappen en kennisinstituten is duidelijk geworden dat het huidige watersysteem aan zijn grenzen zit. Samen met de waterschappen wordt gekeken op welke wijze ingespeeld kan worden op deze inzichten.

Daarnaast zijn kennissessies georganiseerd met de gebiedscommissies om kennis over te dragen en om de lange termijn doelstellingen van de gebieden tegen het licht van klimaatverandering te bekijken. De klimaateffectkaarten zijn hiervoor nog verder uitgewerkt voor de Utrechtse situatie. In enkele gevallen heeft dit een andere invulling van de opdracht tot gevolg gehad.

In 2010 is ook de duurzame en klimaatrobuuste ontwikkeling van Rijnenburg in een structuurvisie van de gemeente Utrecht ruimtelijk geborgd. In samenwerking met de andere betrokken overheden zijn de nieuwste inzichten op het gebied van klimaatverandering meegenomen in het gebiedsproces. Dit leidde tot een andere inrichting van het gebied dan oorspronkelijk door de stedenbouwkundige was gedacht. De opgedane kennis in dit project zijn terug te vinden op www.toolboxrijnenburg.nl

De bodemdaling van veenweide gebieden wordt versneld door de voorspelde klimaatverandering. Dit is gebleken uit een grondig onderzoek in samenwerking met andere overheden en kennisinstituten. Dit betekent dat voor West Utrecht bekeken gaat worden wat dit voor effecten heeft voor het ruimtelijk beleid en het gebruik van de veenweide gebieden.

Windenergie

In 2010 en 2011 is vanuit het Rijk ingezet op een landelijke ambitie van 6000 MW duurzame energie via windturbines. De insteek is niet het realiseren van windenergie overal waar dat technisch kan, mede uit oogpunt van landschappelijke doelen. Gekomen is tot concentratiegebieden voor enkele grootschalige parken. Rijk en provincie pakken gezamenlijk het proces voor deze parken op. In de provincie Utrecht zijn geen grote parken beoogd. Aanvullend hebben de provincies afspraken gemaakt over hun bijdrage aan de totale ambitie via kleinere locaties, passend in de landschappen. De provincie Utrecht heeft zich gecommitteerd aan 50 MW windenergie. De locaties Houten en Nieuwegein zijn goed op weg. In Houten zijn de laatste procedurele stappen gezet voor het daadwerkelijk bouwen van de turbines. In Nieuwegein is de bestemmingsplan procedure gestart. De gemeente Utrecht beraadt zich op mogelijkheden voor windenergie. Alle initiatieven gezamenlijk leveren voldoende mogelijkheden op om de 50 MW te halen. In de nieuwe PRS gaat de provincie nader in op mogelijke locaties en haar rol in de realisatie ervan.

Overleg

Commissie Ruimte, Groen en Water

In 2010 is de commissie tien keer bijeen geweest voor een vergadering en in 2011 acht keer. Hieronder volgt een overzicht van een aantal belangrijke onderwerpen die in de verslagperiode aan de orde zijn gekomen in de commissie. Onderwerpen die elders in het verslag aan de orde zijn geweest worden niet inhoudelijk toegelicht.

Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie

Voor de inhoudelijke toelichting zie paragraaf (Beleid en wettelijk kader)

18 januari 2010	statenvoorstel opdracht integrale herziening provinciale structuurvisie.
6 december	statenvoorstel vaststellen Kadernota provinciale Ruimtelijke Structuurvisie
5 september 2011	statenbrief voorontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Verordening

Natuur en Landbouw

Voor de inhoudelijke toelichting zie paragraaf (Thematisch ruimtelijk beleid Natuur en Landbouw)

17 mei 2010	statenbrief Mid Term Review van het ILG en de rapportage aan de minister van de jaarlijkse voortgangscijfers van de bestuursovereenkomst ILG
13 september	statenvoorstel Mid Term Review Agenda Vitaal Platteland
11 oktober	memo inzake Opmaat Startnotitie Landbouwvisie
24 januari 2011	Statenvoorstel landbouwvisie
	- Statenvoorstel Burgerinitiatief stop veefabrieken in de provincie Utrecht
	- Statenvoorstel kwaliteitsgidsen Utrechtse Landschappen
	- statenvoorstel Hoofdlijnen voor het Akkoord van Utrecht, herijking EHS
10 oktober	statenvoorstel Landbouwvisie
21 november	-statenvoorstel onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur
	-statenvoorstel kadernota Vitaal Platteland 2012 – 2015.

Groot Mijdrecht-Noord

Voor de inhoudelijke toelichting zie paragraaf (Gebiedsgericht ruimtelijk beleid Mijdrecht-Noord)

21 juni 2010	statenvoorstel Groot Mijdrecht-Noord inzake twee inrichtingsvarianten.
24 januari 2011	Groot Mijdrecht-Noord

A12-zone Oudenrijn - Lunetten

Voor de inhoudelijke toelichting zie paragraaf (Bovenprovinciaal ruimtelijk beleid)

16 mei 2011 Verstedelijkingsperspectief A12 Centraal

Herziening rode en groene contour

Voor de inhoudelijke toelichting zie paragraaf (gemeentelijk ruimtelijk beleid)

- 18 januari 2010 statenvoorstel ten behoeve van de EHS-verbindingszone langs het plangebied “Vogelenzang” van de gemeente Rhenen.
- 4 april 2011 statenbrief inzake verzoek gemeente Bunnik tot aanpassing rode contour kern Werkhoven
- 16 mei statenbrief verzoek gemeente Zeist tot aanpassing rode contour woonwagencentrum Beukbergen
- 10 oktober statenbrief verzoek gemeente de Bilt tot aanpassing van de contour voor de realisatie van De Leijen-Zuid

Waterplan

Voor de inhoudelijke toelichting zie paragraaf (Thematisch ruimtelijk beleid Water)

- 10 oktober 2011 statenvoorstel Bestuursakkoord Water

Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL)

De Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL) adviseert GS en PS op strategische en integrale wijze over het beleid op het brede terrein van de leefomgeving. De PCL adviseert bij voorkeur aan het begin van de beleidsontwikkeling, wanneer er nog inhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden. De commissie kan gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen. De PCL is een onafhankelijke adviescommissie. De leden zijn deels afkomstig uit de wetenschappelijke wereld, deels uit de praktijk van maatschappelijke organisaties. De commissie is ingesteld door ons college en Provinciale Staten en in 2009 geïnstalleerd door de Commissaris van de Koningin. De PCL heeft een wettelijke basis in de Wet ruimtelijke ordening en de Wet milieubeheer.

In de periode 2010 - 2011 heeft de PCL de werkconferentie ‘Provincie aan zet, rol en ruimte’ georganiseerd en de volgende adviezen uitgebracht:

- Provincie Utrecht in Trans! Advies over de thema’s voor de provinciale ruimtelijke structuurvisie
- Duurzame landbouw en milieu
- Het Energievraagstuk: een uitdaging voor mens en maatschappij
- Samenhang centraal: advies over Kadernota Ruimte
- Advies over vergunning voor grondwateronttrekking voor KWO-systeem bij nieuw kantoorgebouw politie te Soesterberg.
- Advies over Stadlandzones (voor Provinciale Structuurvisie)
- Advies over Voorontwerp Provinciale Structuurvisie 2013-2025

De PCL is in 2011 gestart met het onderwerp “Ondernemerschap” en heeft hierover twee discussiebijeenkomsten georganiseerd.

9. Gebruikte afkortingen

AGV	Amstel, Gooi en Vecht (Hoogheemraadschap)
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AVP	Agenda Vitaal Platteland
Barro	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
BO	Bestuurlijk Overleg
Bro	Besluit ruimtelijke ordening
BRU	Bestuur Regio Utrecht
CHW	Crisis en Herstelwet
CBKU	Centrum Beeldende Kunst Utrecht.
dWro	Digitale aspecten van de Wet ruimtelijke ordening
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
GMN	Groot Mijdrecht Noord
GS	Gedeputeerde Staten
GVOU	Gelderse Vallei Utrecht-Oost
HDSR	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
HSL	Hoge Snelheidslijn
ILG	Investeringsbudget Landelijk Gebied
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISV	Investeringsbutget Stedelijke Vernieuwing
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland
LOG	Landbouwontwikkelingsgebied
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
MER	Milieueffectrapport (product)
mer	Milieueffectrapportage (procedure)
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MTR	Midtermreview
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MW	Mega Watt
NHW	Nieuwe Hollandse Waterlinie
NMU	Natuur en Milieu Utrecht
NV	Utrecht Noordvleugel Utrecht
OMU	Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht
OV	Openbaar Vervoer
PCL	Provinciale Commissie voor de Leefomgeving
PKB	Planologische Kernbeslissing
PHP	Provinciaal Herstructureringsplan
PRS	Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie
PRV	Provinciale Ruimtelijke Verordening
PS	Provinciale Staten
RAP	Ruimtelijk Actieprogramma 2008-2011
RGW	Ruimte, Groen en Water (Statencommissie, huidige Provinciale Staten)
RWS	Rijks Waterstaat
SER-ladder	Instrument van de Sociaal Economische Raad om verrommeling van het landschap tegen te gaan
SLF-	verbinding Stad-Land-Fietsverbinding
SMPU	Strategisch Mobiliteitsplan Provincie Utrecht
SVG	Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei
SVIR	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten

VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
V en W	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAV	Wet ammoniak en veehouderij
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening (oude wet)
Wro	Wet ruimtelijke ordening (huidige wet ter vervanging van de oude WRO)
WVG	Wet Voorkeursrecht Gemeenten